

DEBRECZENI UJSÁG

HAJDUFÖLD

SZERKESZTŐSEG, KIADÓHIVATAL
FERENC JÓZSEF-ÚT 56. SZÁM.
TEL.: 21-90. EJJEL 10-TÓL 23-48.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
NEGYEDÉVRE 11.— PÉNGO.
HAVONTA 3 P 80 FILLER.

8 OLDAL KER. POLITIKAI NAPILAP XLVII ÉVFOLYAM, 28 SZÁM

Egyre sűrűbb ellentámadásba ütköznek a szovjet harcbevettett tömegei

Januárban 832 repülőgépet veszített a szovjet — Német légitámadás délangliai hadifontosságú célpontok ellen — A keleti arcvonalon megeléknült a német légitvekenység — A honvédsapatok több helyi jellegű szovjettámadást hártottak el sikeresen — Németországban bezárják az éjszakai szórakozóhelyeket, bárókat és luxusszállodákat

Bombatámadás következtében megsebesült Palermo érseke

A Magyar Távirati Iroda harctéri értesülése.
A szovjet hadsereg különböző arcvonalszakaszainak helyzetképe — mint a Magyar Távirati Iroda értesül. — helyenként igen súlyos harcok közepette is az egyensúlyi viszonyok helyreállításának további fokozatos kialakulását mutatja.

A déli arcvonalzakaszon — az ellenség erőfeszítéseinek ellenére — teljes természetű hadad előre a Szovjet elleni támadó hadseregeknek az új védőrendszerbe való csoportosításáig a Voronyezszió délnyugatra, valamint az Ilnen től délre és északra elterülő térségben már mind sűrűbb ellentámadásba ütköznek a Szovjet harcbevettett tömegei.

Ezek mellett a tények mellett szemmel láthatóan jelentkeznek annak a rendkívül súlyos harcok közveszteségnek hatása, amely veszteség főként — a támadásokhoz nagy egységekben összeront — páncélos alakulataikban érte a bolsevikieket.

Az egyensúlyi viszonyok helyreállításával fokozódó jelentőséghez jutnak a bolsevista ellenes arcvonal légierei is. Ezek a szovjet offenzíva első hadműveleti szakaszai alatt a légi hadviselésre teljesen alkalmatlan időjárási viszonyok miatt ugyszóltán teljes téllenségre kényszerültek, most azonban mind gyakrabban nyílik alkalmuk a harcokba való beavatkozásra.

A honvéd csapatok az ellenség számos felderítő kísérletét kívül több helyi jellegű szovjet támadást hártottak el.

Visszavert ellenséges támadások

Berlin, február 4. A Führer hadseregéről jelentik a Német Távirati Irodának. A védő főparancsnoksága jelenti:

A nyugati Kaukázusban, a Kubán-vidéken és a Don alsó szakaszának területén az ellenséges előrenyomulásokat — elszigetelt erősebb támadásokat — visszautasítottunk.

A doneci arcvonalon páncélos kötelékeink megtámadták a szovjet ellenséges hidőrállást és nagy ellenséges erőket felmorzsolgattak. 46 páncélos harcokosított 33 löveget elpusztítottunk vagy zsákmányoltunk.

A nagy és újabb erősítéseket kapott ellenséges kötelékek ellen folyó súlyos elhárító és

mozgó harcokban a hadsereg csapatai támogatva a légi erő nagy kötelékeitől a Don és a Donec felső folyása között minden átkaroló kísérletet elutasítottak.

A Ladoga-tavi csatában, amely új ellenséges erők bevetése miatt ismét teljes hevesességgel fellángolt, jelentős elhárító eredményt értünk el. Csapatunk a széles arcvonalon sok súlyos, erős tüzéségi és páncélos támogatásával végrehajtott ellenséges támadást, nagy veszteségeket okozva, visszavertek. Újabb támadások előjaira szolgáló előkészületi állásokat összefogott tüzéségi tűzzel szétvertünk.

Egy hónap alatt 832 szovjet repülőgépet pusztított el

Január havában 832 szovjet repülőgépet pusztítottunk el. Ezek közül 690-et légi harcokban lőttünk le, 99-et a légi erők géptámaszpontjai tüzésége, 22-öt a hadsereg kötelékei semmisített meg, a többi pedig a földön romboltuk szét.

Tunéziában az ellenség újabb helyi támadásait véres veszteségek okozva neki, visszautasítottuk. Német zuhanó harci- és harcrepülőgépek folyamatosan az ellenséges állások és támaszpontok leküzdését és jó eredménnyel támadták az ellenséges repülőtereket. Légi harcokban ellenséges repülőgépet lelőttünk, 19-et pedig a földön pusztítottunk el. Saját veszteségünk három repülőgép.

A brit légi erő vegyes kötelékei nappali támadásokat hajtottak végre a La-Manche csatorna partján fekvő néhány francia helység ellen. A lakosság körében a támadások sok halottat és sebesültet követel. Ennél a katonailag hatástalan bombázásnál és a Hamburg város területe ellen az elmúlt éjszaka végrehajtott bombázásnál a lakosságnak veszteségei voltak. Az eddig beérkezett jelentések szerint legalább 28 brit repülőgépet lelőttünk.

Gyors német harci repülőgépek délangliai hadifontosságú

célpontok ellen nappali támadást intéztek.

A csütörtökre virradó éjszaka a légi erő keletangliai kikötőberendezéseket bombázott.

A Kaukázus és a Don között folyó védelmi harcokban a Kirehner páncélos-tábornok vezette alatt álló 57. páncélos hadtest különösen kitüntette magát. (MTI)

Meghíusított ellenséges légitámadás

Róma, február 4. (Stefani) Az olasz főhadiszállás 985. sz. közleménye:

A tunéziai arcvonalon harcok folynak a két fél légierejének élénk részvételével.

Ellenséges négymotoros bombázók erős kíséretben kísérletet tettek egyik tengeri és légitámaszpontunk bombázására. — Olasz vadászpilóták egyik csoportja rajtaütött a hatalmas ellenséges alakulaton. Egy repülőgépet elpusztítottunk, a többi pedig megfordulásra kényszerítettük.

Német vadászpilóták légi harcokban 13 ellenséges repülőgépet lelőttek.

A már jelzett repülőgépeken kívül a legutóbbi napokban az ellenség még két repülőgépet

vesztett. Az egyik Staxtól délre a tengerbe zuhant, a másik pedig Tunézia feletti vadászpilótáinkkal vívott harcban kigyulladt és lezuhant.

A szerdai napon amerikai bombázók egymás követő hullámokban támadást intéztek Palermo ellen. Vadászpilótáink közbejárása és a heves elhárító tűz zavarta a berepülést. Négy négymotoros repülőgépet lelőttek. Ezek közül három Castellammare de Stabia két kilométernyire keletre és Palermo kikötőjétől négy kilométernyire keletre, Capozzifer-

rano és Termini Imerese között zuhant le, a negyedik pedig Capo San Marco és Cavarrotto között, Sciacca közelében pusztult el, lángra gyulladva. 16 polgári lakos meghalt, 41 ember megsebesült. Az épületekben tetemes károk estek.

Az ellenséges légi erő támadásokat hajtott végre Ragusa közelében, továbbá a Messina és Reggio di Calabria tartományokban fekvő községek ellen. Emberáldozat nem volt. Csúpan lényegtelen károkat jelentettek.

A német birodalmi gazdasági miniszter három fontos rendelete

Berlin, február 4. (MTI) A német nép minden erejének általános mozgósítása keretében a birodalmi gazdasági miniszter három rendeletet adott ki. A rendeletek célja, hogy a kereskedelem, az ipar- és a vendéglátóipar terén minél több munkaerőnek a hadviselés céljaira történő bevetését tegye lehetővé. A rendeletek lényege a következő:

1. Minden olyan kereskedelmi üzem, mely nem feltétlenül szükséges a lakosság ellátása szempontjából, bezárnak. A

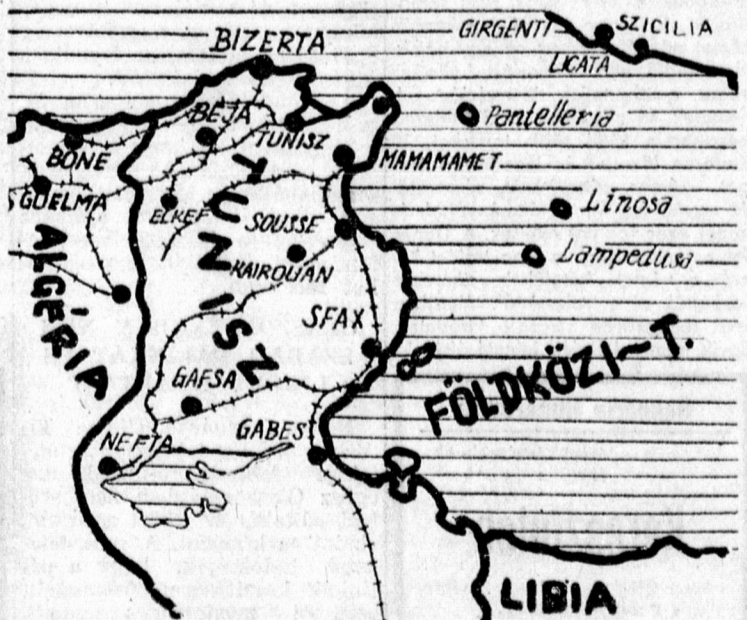
rendelet keresztülvitelénél gondosan kerülni mindazt, ami a lakosság háborús ellátását és a gazdaság ellátását veszélyeztetné.

2. Minden ipari üzemet is felülvizsgálnak. Megszüntetnek minden olyan kézműipari munkát, amely nem feltétlenül szükséges a hadigazdálkodás vagy a lakosság életszükségleteinek kielégítése szempontjából. Így elsősorban a javítási munkálatokat szüntetik le.

3. A vendéglátó ipar minden üzemét, amely a hadigazdálkodás vagy a lakosság ellátása szempontjából nem feltétlenül szükséges, szintén bezárják. Így többek között bezárják valamennyi éjszakai szórakozóhelyet, bár és minden luxusszállodát. A bezárt üzemek tulajdonosai a háború után folytathatják iparukat. Az elrendelt intézkedéseket a legsürgősebben végrehajtják. Még március 15-ig befejezik a rendelkezések gyakorlati keresztülvitelét.

Nagy légitámadás angol kikötő ellen

Berlin, február 4. (MTI) — Mint a Német Távirati Iroda értesült, német harci repülőgépek február 4-re virradó éjszaka megtámadtak egy angol kikötőt a Tyre és a Tees torkolata közötti vidéken. A támadás mintegy negyedórás tartott a felhősség, valamint rossz látási viszonyok mellett zajlott le. A ledobott bombák nagyrészt a város északi negyedére

Tunisz, mint az északafrikai harcok központi pontja

ulottak A német repülők visszatérőben még 25 kilométer távolságból is megfigyelhetők néhány nagy tüzet.

Ezzel egyidőben egy másik angol várost is eredményesen bombáztak a német repülők. Ezzel a támadásnál felőttek egy angol éjszakai vadászt. — Egy német repülőgép nem tért vissza.

Súlyos német ellentámadások a Manics térségében

Berlin, február 4. A hadijelentés kiegészítéseképpen a Német TI az alábbiakról értesül: A voronyezsi térségben egyik legutóbbi ellentámadás során elfogott szovjet katonák vallomása szerint egységeik még röviddel ezelőtt Szalaingradtól nyugatra álltak, ahonnan nagy sietve a voronyezsi arcvonalra dobták őket. Közben a német főparancsnokság Szalaingrad védőinek lövészcsapatait a térségben ideiglenesen visszavonta. Az ellenséges hírszolgálati irodák most már ilyen híreket közölnek: Súlyos német ellentámadások a Manics térségében, erősödő német ellenállás, jelentékenyen növekednek a német tartalékok Voronyezs szakaszán.

A Donec arcvonal egyik szakaszán az ellenségnek sikerült a német főarcvonal egyik szakaszán helyi jellegű áttörést elérnie, a németek oldaltámadása azonban visszavetette őket. Az oroszok 45 harcokost és 33 löveget veszítettek.

Heves elhárító harcok a keleti arcvonalon

Berlin, február 4. (MTI) Mint a Német Távirati Iroda értesül, a keleti arcvonalon, a nyugati-kaukázusi, Don-vidéki és Ladoga-tavi sulyponatokon február 2-án az elhárító harcok nem csökkenő hevességgel folytak.

A kaukázusi parti vizek felett végzett felderítő repülés alkalmával német harci repülőgépek egy bolsevista kereskedelmi hajót lángbaborítottak és repülőterek elleni támadáskor három ellenséges repülőgépet a földön szétromboltak.

Novorosszjszknál, a Kubán alsó folyásánál és a Don alsó szakaszán az ellenség erős támadásai, melyekkel csapataink tervszerű mozdulatait meg akarta zavarni, megghiúsultak.

A Donec és a Don közötti küzdelem sulypontja ismét a Donec kanjartól északra, a Voronyezstől nyugatra fekvő területekig volt. Az újonnan ide szállított ellenséges erők tartalékainkkal ütköznek itt meg. A bolsevikket szárnytámadással lekötöttük és az előnyomult rohamcsapatokat ellentámadással visszavetítettük.

Meghiúsult bolsevista partraszállási kísérlet

Berlin, február 4. A nemzetközi tájékoztató közli a keleti arcvonalról: A keleti arcvonal déli szárnyán a bolsevisták támadásait Novorosszjszk területére és innen északra összpontosították. Itt egész nap támadtak erős gyalogsági és páncélos kötelékekkel. A Kubán mellett is jelentékeny erőket vetettek harcba a bolsevisták, amelyek megkísérelték a német vonalak áttörését. Az egész arcvonalon azonban a legsúlyosabb veszteségeket szenvedték. A bolsevisták halottak és súlyos sebesültek ezreinek értéknek elszállításáról lemondtak, 9 páncélost, több gyalogsági löveget és számos nehéz rohamfegyvert veszítettek.

Csütörtökön kora reggel a bolsevisták Novorosszjszktól északra több nagyszabású partraszállást kíséreltek meg, hogy ilymódon hátába kerüljenek a Taman félsziget előtti német híd-főállásunk. Két helyen a vállalkozás megghiúsult, a csónakokat még a part elérése előtt összelőtték és a bennük ülőkkel együtt elsüllyedtek. Egy harmadik helyen a bolsevistáknak gyenge erővel sikerült ugyan megvetni lábukat, azonban a part keskeny sávjára szorítottuk össze őket.

A Donec arcvonal több helyen elhárítottuk a bolsevisták erős támadásait. A Donec északi szakaszán német páncélos csapatok egy bolsevista híd-fő ellen támadást hajtottak végre, amely teljes sikerrel járt. A németek 46 páncélos és 5 felderítő harcokcsin kívül több tarackot, 10 motoros löveget és léghárító üteget, számos páncéltörőt, aknavetőt és egyéb fegyvert zsákmányoltak és közel ezer foglyot ejtettek. A Donec felső szakasza és a Don terület között a német kötelékek sikeresen hátrították el a bolsevisták túlerőben levő többszörös átkaroló kísérleteit. Egyik német kötelék jelentéséből ki-

tűnik, hogy ezen a szakaszon három hét alatt 738 szovjet harcokost semmisítettek meg, vagy zsákmányoltak. Ez megfelel 17 teljes bolsevista páncélos dandár harci erejének. A Ladoga tó mellett szerdán az egész északi arcvonalon ismét teljes erővel megélnék a csata.

A bolsevisták számos új lövész hadosztály, más arcvonalról összevont nehéz ütegek és tekintélyes számú páncélos bevetésével szakadatlanul támadták a német gránátosok és páncélos kötelékek vonalait, — azonban minden támadásuk már a német főharci állások előtt összeomlott. Az egész keleti arcvonalon a légharcokban 27 repülőgépet lőtünk le és 15 gépet a földön semmisítettünk meg, több gépet pedig megromgáltunk. (MTI)

AZ ESZAKAFRIKAI HELYZET

Berlin, február 4. A nemzetközi tájékoztató jelenti az észak-afrikai helyzetről: A német-olasz páncélos haderő utóvéd szakaszán szerdán kölcsönösen élénk volt a felderítő és rohamcsapattevékenység. Az angoloknak az előtér terohanására irányuló kísérletei megghiúsultak a német tábori őrs éberségén, akik több harcokost öszszelűttek, három járművet sértetlenül zsákmányoltak és személyzetüket foglyul ejtették. A német-olasz páncélos haderő zöme a Montgomery hadosztályai közötti ninesen harci érintkezés.

Angliában több, mint 8 millió nőt hívtak be hadi szolgálatra. Genf, február 4. (Német TI) A londoni rádió szerint az olsházban közölték, hogy Angliában 8 millió 670 ezer nőt hívtak be katonái, vagy hadifonosságú szolgálatra. Közülük három és félmillió olyan férjes, vagy özvegyasszony, akiknek 14 éven aluli gyermekük van. (MTI)

JAPÁN INDIA FÜGGETLENSÉGÉRT

Tokió, február 4. (Német TI) Tozso miniszterelnök a képviselőház pénzügyi bizottságában egy közbevetett kérdésre válaszulva ismét hangsúlyozta, hogy a japán kormányának semmiféle területi szándéka nincs Indiában, éppen ellenkezőleg, minél előbb megvalósítva szeretné látni India függetlenségének helyreállítását.

A NÉMET-JAPÁN BARÁTSÁG KIMÉLYITÉSE

Tokio, február 4. (Német TI) Stahmer új tokiói német nagykövet a német nagykövetség épületében első ízben fogadta a japán sajtó képviselőit. — Minden örömmel azon fogok fáradozni, — jelentette ki a nagykövet, — hogy a Németország és Japán között évek óta fennálló és kipróbált barátság mindkét nemzet számára napról-napra és minden területen mind érettebb gyümölcsöket teremjen.

OLASZORSZÁGBAN NEM SZABAD PÁLINKÁT ÉS LIKÓRT GYÁRTANI

Róma, február 4. (Német TI) A korporációs miniszter rendeletére február 5-től kezdve egész Olaszországban nem szabad pálinkát és likórt gyártani, eladni és kimérni. A rendeletet azzal indokolják, hogy a pálinkák készítésére felhasznált szeszből mesterséges gumit, üzemanyagot és más hadifonosságú termékeket készítenek.

Az Ausztrália előtti szigeteken a japánok összevonták erőiket. Amsterdam, február 4. (Magyar Távirati Iroda.) A londoni rádió szerint Curtin miniszterelnök az ausztráliai képviselőházban kijelentette, hogy a japánok az Ausztrália előtti szigeteken összevonták erőiket. A japánok megkísérelték, hogy a szigeteken levő csapatokat meg-erősítsék és az Angol-birodalom kor-mányának minden lehető el kell követni a védekezés érdekében.

Róma, február 4. (MTI) A „Giornale d'Italia” tokiói jelentése szerint a japán lapok megállapítják, hogy a Salamon-szigetek birtokáért jelenleg élet-halálharc folyik. A japán csapatok a Salamon-szigeteken ez-uttal először találtak szembe magukat jól felszerelt ellenséggel a háború kezdete óta.

Genf, február 4. (Német TI) Londonból jelentik: Mebournei jelentés szerint Ausztrália közhangulata az azok a fegyverkezések nyom-ján rá bélyegüket, amelyeket külfö-böző miniszterek részéről a japán támadás lehetőségéről hangzottak. A veszély ma épp oly nagy, ha nem nagyobb, mint eddig. Japán mind-szálesebb gyűrt épít ki támaszpont-kból az Ausztrália körüli szigete-ken. (MTI)

Az amerikai csapatok súlyos veszteségei Tunéziában

Stockholm, február 4. (Stefani) Newyorkból jelentik: A Newyork Times Észak-Afrikába kiküldött kü-löntudósija jelenti, hogy az ame-rikai csapatok súlyos veszteségeket szenvedtek a legutóbbi tunéziói harcokban. Az amerikai gyalogság és tüzérség kísérletet tett arra, hogy Pont du Fahs vidékén az ellenség-től visszavegyen egy fontos állást, azonban kénytelen volt visszavonulni, miközben sok embere és hadi-anyag maradt a csataterén. A né-met ágyúk, amerikai szakértő meg-

állapítása szerint, borzalmas hatá-sal dolgoztak.

A tudósító megállapítja, hogy hat-olmas erőfeszítésre van szükség ahhoz, hogy a szövetségesek ellé-nességek az ellenséget az elhódított és szilárdan tartott állásokból. (MTI)

Bem, február 4. (Bud. Tud.) Észak-Afrikában érkező hírek szerint Rom-mel vezértábornagy gabcsi főhad-szólásáról frányítja csapatainak mozdulatait a Mareth-vonalon. Az ar-golszások arra számítanak, hogy a tengelycsapatok ezen a vonalon el-lenállást tanúsítanak.

Angol légitámadás súlyos veszteségekkel és kudarcokkal

Berlin, február 4. A nemzetközi tá-jékoztató közli: Csütörtökön dél-előtt angol bombázók erős kötele-ke a sűrű felhőzet oltalma alatt ki-sérletet tett északnyugati német te-rület megáttörésére. A német lég-védelem az angol kötelékeket heves légi harcok után menekülésre kény-szerítette. Még nincsenek pontos adatok arról, hogy a támadó kísé-retben hány angol gépet lőtünk le. A francia part ellen szerdán inté-zett támadásban az angolok légi-zerubb 12 gépet veszítettek, a lég-elhárítás pedig négy repülőgépet lőt le. A Hamburg ellen intézett éj-szakai támadásban az angolok az

eddigi jelentések szerint 28 gépet veszítettek. (MTI)

Berlin, február 4. (Német TI) Bem-bombázók nagy köteléke az időjá-rási viszonyok és a sűrű felhőzet ki-használásával csütörtökön átrepül-tak nyugati birodalmi határ felett. A határon való átrepüléskor azonban heves légi harcba került nagy német vadászrepülőgépkötelékekkel. 12 óra felé az ellenséges repülők meg-ekülni kezdtek. Az ellenség nappe-lli támadási kísérletét már most meg-ghiúsultnak lehet tekinteni. Az eddig-beérkezett jelentések szerint az el-lenség ismét érzékeny vesztesége-ket szenvedett. Részletek még hi-nyoznak. (MTI)

A német munkásság a hadseregért

Braunschweig, február 4. — (Német TI) Dr. Ley birodalmi vezető körutat tett Dél-Hanno-ver-Braunschweig tartomány hadiüzemeiben. Eppen az egyik igen fontos fegyvereket elő-állító üzemben tartózkodott, a mikor a rádió a szalaingrádi hírszolgálatról szólt jelentést közölte. A hír hallatára az üzem

alkalmazottai heti bérük jelentős részét a hadsereg rendelkezésére bocsátották.

— Az emberi akarat tovább-mint a sors — mondta Ley, ha a sors lesújt ránk kétszere-sen, háromszorosan fittink vis-sza. Hogy ezt el lehessen érni, csak egyet kell tenni, dolgozni és ismét csak dolgozni.

Japán támadás amerikai hajók ellen

Amszterdam, február 4. (Né-met TI) A brit hírszolgálati iroda jelentése szerint a Csen-des-óceán déli részén lévő ame-rikai hajóraj mellett működő egyik amerikai tudósító közli, hogy japán repülőgépek január 29-én éjszakai támadást intéz-tek amerikai hajók ellen, ame-lyeket Guadalupeanban fede-zettül vetettek be. Az ellenség titokzatosan az égből potyáit le és eltalálta a Guadalupean mellett cirkáló raj egyik egy-ségét. A támadás eredményeit még nem állapították meg.

APRÓ HÍREK

Róma, február 4. (Stefani) — Az élelmiszerelosztással és ár-

Apollo filmszínház

Emberek a havason Szellay Alice és Görbe János a főszerepben. Az élet fájdalomnak és nyomorának epósa. Az emberi egyszerűség és végtelen békének nagy magyar filmalkotása.

Vioszínház

A legizibb, a legmeghatóbb erdélyi történet! Rákosi Viktor feljethetetlen regénye:

Elnémult harangok

Hazafias, szívbemarkoló magyar film. — Főszereplők: Kiss Ferenc — Nagy István — Lukács Margit — Gregus

Csokonai színház
Pénteken filléres helyárrakkal:
Bolond Ásvayné
huszonötöször!
Szombaton nagy eredeti ősbemutató:
VIOLETTA
Revüoperettjátékosság.
Fenyvessy Évával a címszerepben, a szerzők jelenlétével!

Hungária filmszínház
A szenvedélyek és érzelmek filmje:
Keresztuton
Főszereplők: Tolnay, Ajtay, Perényi, Somlay.
Előadások: 3, 5 és 7 órakor.

Apollo filmszínház
Emberek a havason
Szellay Alice és Görbe János a főszerepben. Az élet fájdalomnak és nyomorának epósa. Az emberi egyszerűség és végtelen békének nagy magyar filmalkotása.

Vioszínház
A legizibb, a legmeghatóbb erdélyi történet! Rákosi Viktor feljethetetlen regénye:
Elnémult harangok
Hazafias, szívbemarkoló magyar film. — Főszereplők: Kiss Ferenc — Nagy István — Lukács Margit — Gregus

Légitámadás közben megsebesült Palermo érseke

Eltették a légitámadás áldozatául esett Montalberti érseket

Róma, február 4. (Német Tű) Palermo érseke, Lavitrano bíboros a légitámadások folyamán egy bombaszilánktól könnyebben megsebesült. A bomba az északi palotát találta el, de nem okozott nagyobb kárt.

XII. Pius pápa Lavitrano bíboroshoz levelet intézett és hangsúlyozta, hogy a bíbornok által közölt fájdalmas hír növelte szenvedését és gyászát. A pápa ezután többek között ezeket írta:

Tudott dolog volt, hogy milyen határozottan és ismételtén léptünk fel, hogy valamennyi ország részéről a lakosságot megkíméljük az ilyen

borzalmas szenvedésektől, ha mégsem sikerült a borzalmaknak gátat vetnünk, legyen az a meggyőződés vigaszunk, hogy az Úr a szenvedés és halál örökjében is irgalmas Atyánk.

Levele végén a Szentatya apostoli áldását küldi a bíbornoknak, Palermo valamennyi lakójának, különösen pedig a légitámadások áldozatainak.

Reggio di Calabria, február 4. (Stefani) Az ellenséges légitámadás áldozatául esett Montalberti érsek temetésé Reggion di Calabriában folyt le a hatóság képviselői és az egész lakosság jelenlétében.

A püspök szavait a jelenlévő közönség örösi lelkesedéssel fogadta s még előadása után is percekig lebilincselően érdekes mondanivaló hatása alatt állott.

Ezután Hajdú Péter Mustó Sándor dr. zongorakísérettel egyházi dalokat énekelte nagyon szépen.

A kurzus második előadását dr. Moldoványi István, a nagyváradi itélőtábla elnöke tartotta „Állam és házasság” címen.

Hangoztatta, hogy a papi rend és az egyház kezdetől fogva befolyást gyakorolt a házasságra, sőt kezdetől fogva törekedett arra, hogy ez az intézmény kizárólag az ő hatáskörébe tartozzék. Ez nem ment simán és minden küzdelem nélkül, A XII. századtól kezdve e téren már egyeduralkodóvá vált az egyház. Meg kell azonban az is állapítani, hogy a legrégibb köztörvényekben is a meglévő vallások papjai rendezték a házasságkérdést, de ha nem is volt formális vallás, a házasságot szertartásokkal vezék körül.

A továbbiakban a polgári házasság különböző formáit ismertette az előadó. Megállapította ennek helytelen és elvetendő voltát. Elvetendők kell tartani, mert ezáltal az egyház veszélye, hogy látja az erkölcsököt s ebből kifolyólag az állam egész létét. Az állami közérdek mellett az egyházak álláspontját is figyelembe kellene venni. Természetes, hogy az egyház saját joghatóságának visszaállítását kéri.

A nagyszabású előadás a közönség körében mély hatást tett.

A világnézetű kurzus legközelebbi előadása február 11-én, csütörtökön este fél 7 órakor lesz, amikor dr. Went István, dr. Baranyay József és dr. Nizsalovszky Endre egyetemi tanárok fognak előadni.

Még két napig tart a gyűjtés a honvéd családtagokért

A Kormányzóné Öföméltsága által szervezett országos gyűjtőakció a honvédcsaládok javára befejezésé felé közeledik, február 7-ig, tehát még két napig lehet adakozni. A Debrecenben megalakult helyi segítőbizottság pontosan szervezte meg a gyűjtést, meg lehet állapítani, hogy városunkban igen szép eredményeket értek el.

A gyűjtést az egyes közhivatalok, közintézetek, gyárak, vállalatok stb. saját érdekképviseletük útján bonyolítják le.

Dereék honvédek Oroszországban nagy és hősi küzdelmet vívnak Európa és a magyarság legnagyobb ellenségével. Ertünk, a mi biztonságunkért és nyugalmunkért áldozzák életüket, onják vérüket. Hisz, hogy áldozatos szívet gondoljunk rájuk és szeretteikre, akikről elsősorban nekünk kell gondoskodni. Aki tehát a testületi gyűjtésekből kimarad, vagy olyan a foglalkozása, hogy ezekben nem volt sorolható és még nem hozta meg a maga áldozatát a hős honvédekért és azok családjáért, használják fel a még hátra levő két napot és tegyenek eleget hazafias kötelességüknek.

A befolyt összegeket az alábbi pénzügyintézetek bármelyikéhez lehet befizetni.

Alföldi Takarékpénztár, Belvárosi Takarékpénztár, Debreceni Első Takarékpénztár, Debreceni Kölcsonös Segélyező Egylet, Magyar Általános Hitelbank, Magyar Bank és Kereskedelmi Rt., Magyar Leszámloló és Pénzváltó Bank, Magyar Országos Központi Takarékpénztár, Tiszántúli Körzeti Hitelszövetkezet, Váradegyházmegyei Takarékpénztár, Városi Takarékpénztár és Hitelintézet RT.

Debrecen város társadalmának adományai egy összegben egyesítettek és egy tételben küldik azt fel a Honvédelmi Miniszter Urhoz. Az adományokat a fentebb megnevezett bankok külön-külön és személy szerint fogadják nyugtázzák.

Megnyílt Bézi Gyuláne noi kalapszalónja
Sretter Mária
Eredeti modellek, modell utáni alakítás szépen és jutányos áron. Piac-u. 46. udvarban.

Kétezer pengő értékű ruhaneműt lopott a betörő a padlásról

Tegnap több feljelentés érkezett a debreceni rendőrséghez, amelyekben a panaszosok elmondották, hogy ismeretlen tettesek kisebb-nagyobb mennyiségű ruhaneműt loptak el tőlük.

Az egyik feljelentő Papp Lajos géplakatos volt, akiktől 60 pengő értékű ruhaneműt loptak el ismeretlen tolvaj Dobó-utca 5. szám alatti lakásáról.

Kalmár Ilona bejárónő, Homok-utca 125. szám alatti lakostól ugyanezkor 80 pengő ruha-

neműt vittek el.

Erzékeny kár érte Tassi Mária Nemes-utca 18. szám alatti lakost. Nagymosás után a padlásra tergették fel a ruhaneműt. Csaknem minden fehérnemű a padlásra volt. A múlt éjszaka aztán feltörték a padlástajtót és mintegy 2000 pengő értékű fehérneműt zsákmányolt a betörő.

A károsultak feljelentése alapján a rendőrség erélyes nyomozást indított meg a tettesek kézrekerítésére.

Kegyelmet kapott egy halálraitelt

Kecskemét, február 4. Kecskeméten az elmúlt év december 18-án este 8 óra után a Wesselényi-utca egyik ékszerész üzletének kirakatát feltörték és onnan órákat, ékszereket zsákmányolt Deszetta Lajos 23 éves mindenes. A kecskeméti kir. ügyészség a légtalmi elűstétítés idején elkövetett lopás büntette miatt Deszetta-t rögzítéltő bíróság elé állította.

A kecskeméti törvényszék rögzítéltő tanácsa a vádlottat köteléltali halálra ítélte. Az elítélt védője útján kegyelemért folyamodott. A kegyelmi kérvényre most megérkezett választ az ölöstanács kihirdette az elítélt előtt. Eszerint a kegyelem Deszetta halálos ítéletét 12 évi fegyházra és tízévi hivatal- és politikai jogvesztésre változtatta.

Dr. Scheffler János és dr. Moldoványi István előadása az Actio Catholica világnézetű kurzusán

Az előadások iránt óriási érdeklődés nyilvánult meg.

Az Actio Catholica debreceni vezetősége elhatározta, hogy szellemi vezérférfiai értékes közreműködésével megismétlődő világnézetű kurzusokat rendez a városban. A vezetőséget az az aggodalom vezette, hogy a családok szétesése, elnéptelenedése ma már komoly veszedelem jelent nemcsak az egyháznak, hanem az államnak is. Fontos, hogy megismerjük ezeket a kérdéseket és megoldásukat keressük.

A világnézetű kurzus megnyitó előadói csütörtökön este a Svetits térben tartományban óriási érdeklődés mellett hangzottak el. Külön érdekességet adott neki az a körülmény, hogy az első előadást dr. Scheffler János szatmári megyés-püspök tartotta.

Az előkelőség körében ott láttuk dr. Bánáss László prépost kanonokot, dr. Boróthy Zoltán itélőtáblai elnököt, dr. Tóth Kálmán táblai tanácselnököt, vitéz dr. Tóth János és Vasváry József táblabírákat, — Molnár József HEV üzletigazgatót, a román kat. egyházaköziség világi elnökeit, dr. Mészáros Ede egyetemi tanárt, dr. Böszörményi Béla városi főügyészt, dr. Tunyogi Szűcs Géza kormányfőtanácsost és másokat.

Dr. Scheffler János „Családméltóság-nemzetmentés” címen tartott rendkívül értékes előadást. Mindezekelőtt hangoztatta, hogy a házasság felbonthatatlan és jaj annak aki fel akarja bontani. A teremtelvél és örök törvényekkel találja magát szembe. Amit Isten egybekötött, ember szét ne válassza. A házasság szent teremtési törvény, örök büszkeségünk, hogy az anyaszentegyház 19 évszázad alatt se engedte magát eléríteni ennek a tisztaságtól.

A továbbiakban a püspök a polgári házasságról beszélt, mint a házasság intézményének legfőbb ellen-szereplőjéről. A polgári házasság bevezetése megszaporította a válások számát, négy millió gyermek nem született meg Magyarországon a polgári házasság bevezetése óta, akiknek meg kellett volna születni.

A természet meamásíthatatlan törvényei szerint a föld jvai az embereké. Annak a fajnak van joga több földhöz, nagyobb országhoz, amely szereti a gyermeket.

Nagyobb Mohács az, ami országunkat arról az oldalról fenyegeti, mint az a régi volt, — mondta a püspök. Ma már a legtöbb európai államban megpróbálnak mindent elkövetni annak érdekében, hogy a házastársak ne féljenek a gyermekáldástól. Franciaországban ávek óta jutalmazták a sokgyerme-

kes családokat. Hitler és Mussolini szociális úton próbál segíteni ezeken a bajokon. A magyar törvényhozás is nagyon sokat tesz a családalapítás elősegítésére. Mindezek az intézkedések azonban csak injekciószerűek, mert nem nyúlnak a dolog mélyére. A dolog mélye az, amit Pál apostol mond, más alapot senki nem firtathat, mint ami már megvan és ez az egyedüli alap Jézus Krisztus tanítása. Vissza kell térni a házasságnak a Teremtőtől való örök törvényére. Az Isten minden embert egyetlen szavával megteremthet. Az Ursten azonban minden kicsi emberkét két embernek szerte által akarja megteremteni. A Teremtő akarátát hajítják végre a házasságban és ezért olyan szent dolog a házasság. Roppant nagy tévedés a modern jog állítása, mintha nem volnának örök igazságok és örök törvények. Örök törvényekkel mindig találkozhatunk a nagyvilágban, nekünk törvényeket szabott az Isten, emleyeket senki sem hághat át. Az erkölcsi törvények, melyek a létnek és életnek a törvényei, éppen olyan szentek, mint a fizika örök törvényei. Nagy tévedés volna azt hinni, hogy a Teremtővel szemben egyéni boldogságot el lehet képzelni. En nem tudom elképzelni, hogy boldog lehet az a férfi, vagy az a nő, aki a házasságát nem a Krisztusra építi. Az ember végső célja Isten szolgálata, központi céljai saját boldogsága, a kettő összefügg egymással. Megkérdem Uram, mit cselekedtem, aztán meghajtom magam: „Legyen a Te cikatod szerint!”

A házasság nagyon szent dolog. Ezért az életünket is odaaduk s ezért türe el az anyaszentegyház inkább az egész Anglia elszakadását, semhogy ebben engedményt adjon. A házasság népesíti be a mennyi országot boldog új tagokkal.

A papi élet nem könnyű, azonban a tiszta krisztusi házasságban élni és úgy fogadni a gyermeket, ahogy az Isten adja, még ennél is nehezebb. Ezért írta maga elé azt a célt az Actio Catholica, hogy hívei megismerkedjenek az egyetlen igaz úttal. Küzdeni akarunk a polgári házasság negyvenéves uraima ellen és meg akarjuk értetni az ebben nevelt gyermekekkel, hogy a házasság szentség. Mindennap imédkozunk, hogy a hős katonáink önfeláldozása a fronton hozza meg nekünk a győzelmet. De sok építényvalónk lesz ezután is, a tiszta házasság útján kell történni az igazi építésnek, ez fogja meghozni házáink igazi felvirágoztatását.

Az élelmiszerkereskedelem küldöttségét február közepén kihallgatáson fogadja a miniszterelnök és a kereskedelmi miniszter

A debreceni kereskedelem három taggal képviselteti magát a küldöttségben.

Köztudomású, hogy a Debreceni Kereskedő Társulat nagyszabású memorandumban kérte az illetékes tényezőktől, hogy az élelmiszerkereskedelemben, különösen pedig a fűszerkereskedelemben, a megállapított haszonkulcsot megfelelő mértékben emeljék, mert a jelenlegi helyzet az élelmiszerkereskedelmet az elsorvadásal fenyegeti. — Debrecenben is egyre sürűbben tapasztalható a fűszerkereskedelemben, hogy egyesek igyekeznek az üzletüket átadni s más jövedelmezőbb szakmára áttérni.

A Debreceni Kereskedő Társulatnak ezt a gondosan kidolgozott s alaposan és messzemenően — még a békeárakra is kiterjedően — megindokolt feltételezését országoszté nagy örömmel fogadták és a maguk részéről is a legmelebbben támogatották az érdekképviseletek. Az ügy azonban eddig még tárgyalás alatt áll az illetékes helyeken, de döntés nem történt.

Ujabbair a délvideki és velük a szabadkai kereskedői testületek mezuultak meg az élelmiszerkereskedelemben oryoslása érdekében s azt az értesítést kapták, hogy február közepé táján úgy a miniszterelnök, mint a kereskedelmi miniszter készségeggel fogadja ez ügyben a szakma küldöttségét. A délvideki kereskedelmi testületek megkeresést intéztek tehát a Debreceni Kereskedő Társulathoz s felhívták egyfelől arra, hogy képviseltesse magát a küldöttségben, másfelől pedig, hogy a maga részéről is állítsa össze, illetve jelölje meg

a szakma legfontosabb kíván-ságait.

A Debreceni Kereskedő Társulat készségeggel tesz eleget ennek a felhívásnak. Az élelmiszerkereskedelemben, a megállapított haszonkulcsot megfelelő mértékben emeljék, mert a jelenlegi helyzet az élelmiszerkereskedelmet az elsorvadásal fenyegeti. — Debrecenben is egyre sürűbben tapasztalható a fűszerkereskedelemben, hogy egyesek igyekeznek az üzletüket átadni s más jövedelmezőbb szakmára áttérni.

HONVÉD CSALÁDOKÉRT!

Göbbels a „kemény tanulságról”

Berlin, február 4. Göbbels birodalmi miniszter a Das Reich legújabb számában „A kemény tanulság” címmel megállapítja, hogy Európának a tapasztalatok alapján minden oka meg lett volna arra, hogy a tengelyhatalmak köré csoportosuljon mivel az európai földrész megmenetése csak általuk lehetséges. A Szlingrádért való csaknem legendászerű harc beszédes jelképe az európai földrész jövőjéért folyó mérkőzés mélyebb kérdésének. Megállapítja cikkében: olyan idősakba lépünk, amelyek mindenivel szemben a legkeményebb követelményeket foja támasztani.

A háború kritikus stádiumát éli és csak akkor lehet úrrá lenni rajta, ha ehhez az erőfeszítéshez az egész nemzet lelki erejét. A nép ezt a legnagyobb készséggel rendelkezőre hozhatja. Egyáltalán nem akarja már, hogy kímélték. Ismeri a kemény valót és el van szánva arra, hogy így eszelekedjék. Az arcvonal ma ember után kiált, otthon pedig, ha alkalmasak is a háborúban való alkalmazásra, vissza kell tartani őket, mert munkahelyüknek nem szabad üresen maradnia.

Ha egyszer előállna az a tragikus lehetőség, hogy a német véderő nem tudna helytállni kelettel szemben, akkor a bolszavizmus lábainál heverne ez a földrész. Talán Londonban is van még néhány világosan gondolkodó férfi, aki el tudja képzelni, mit jelentene ez Angliára is. Esméknél ugyanis nincs szükségük hajókisérlethez ahhoz, hogy a Csatornán átkeljenek. Az egyik volt balli állam fővárosában megtalálták a GPU listáját azokról, akiket Németország és más európai országok megszállása esetén nyomban likvidálni kellene.

Ha Németországot és Európát e nevek viselői nélkül elképzeljük, akkor valamennyi országban csak vezetés nélküli tömeg marad, amely felett azután a nemzetközi zsidóság felülkötöttül teljesen korlátlan uralmat. A vörös hadsereg mögött meneteknek már a likvidáló parabeszokások, a tömegterror, a pokol. Ezt világosan meg kell mondani különösen azoknak, akik még mindig nem akarnak belátásra jutni. Európának ma minden oka meg volna, hogy a tengely köré sorakozzék. Földrésznünk megmentése csak általuk lehetséges. (MTT)

Barokk zene barokk hangszereken

február 9-én délután 4 órakor és este 7 órakor lesz a Kölni Trió hangversenye a Zenekiskolában

A Zenekedvelők III. kamarazenei koncertje iránt eddig ritkán tapasztalt érdeklődés nyilvánul meg. Ez az érdeklődés azonban a kiváló együttesnek, a barokk zenének és a csodálatos barokk hangszereknek: a cembalónak, a barokk fuvolának és a viola da gambának szól.

A nagyszerű és Debrecenben még soha nem hallott hangszereknek és kitűnő művészeknek mindenütt igen nagy sikerű volt. Ime a pesti kritikából néhány szemelvény:

Függelenség: A budapesti elit-közönség érezte, hogy ritka inycemegére lesz kilátása. De még annál is többet kaptunk, mint amit vártunk. A német és francia zenei barokk nagymestereinek művei tökéletes, korhű előadásban szólaít meg, de nemcsak tudási pontosság, hanem nagy élményt jelentő művészi átéléssel. A három muzikus elsőrendű művésze hangszereinek. Játékukkal alig tudott betelni a közönség...
Újság: „Az érdekes műsor és a

bökezűen mért ráadás-sorozat csak gozdagította az ilyen hangszereket ritkán halló közönségünk élményét.

Kis Újság: „A barokk évszázadok utóéletében a muzikák elveneredtek meg tegnap este három nagyszerű német muzikus elsőrangú, ojektív előadásában...”

Uj Magyarország: „Rendkívüli hatást és sikert araitak régi hangszerek, tökéletes tudással előadott régi műsorokkal. Felejthetetlen élvezetet nyújtottak.”
Magyar Nemzet: A szezon egyik legművészeibb, legfinomabb hangversenyében volt részünk a Kölni Trió estjén.”

Pesti Hírlap: „Stílusfelfrásokban nyoma sincs a tudálékoságnak, a szenvedésnek, friss és eleven muzikák minden ütemük, mintha a halhatatlan műsák ihletésére zenélnek.”

A két hangversenyre jegyek a Bertók-könyvkereskedésben (Piac-u. 4. sz.) válthatók. A bérletjegyek csak az esti (7 órai) előadásra érvényesek.

Oláh Gábor-szobát rendeznek be a Déri muzeumban

A Csokonai Kör akciója az elhunyt nagy költő emlékének megörökítésére

Csütörtökön este 6 órai kezdettel tartotta ülését a Csokonai Kör dr. Pap Károly egyetemi tanár, elnök elnöklése mellett. Pap Károly pár meg szóval üdvözölte a megjelenteket, majd az ülést megnyitotta.

Csobán Endre főtitkár részletes és mindenre kiterjedő tájékoztatást adott az Oláh Gábor-féle hagyaték lebonyolításáról. Bejelentette, hogy a hagyaték eljártás s az ezzel kapcsolatos megbeszélések a költő emlékéhez méltóan folytak le és fejeződtek be.

Az ülés közönsége szavazott Csobán Endrének, a lapintatos és figyelmes eljárásért s a hagyaték ügyében való önzelen fáradozásáért.

Dr. Sörgi János múzeumigazgató terjesztette ezután a Kör elé jelentését az Oláh Gábor-féle kéziratok soráról. A kéziratok rendszerezése és lajstrommal ellátva a Déri Múzeumban vannak megőrzés végett. Minden előkészület megtörtént, hogy a múzeumban az Oláh Gábor-szobát berendezzék. Ebben a szobában fogunk lenni az elhunyt nagy költőnk emléktárgyai, könyvei, kéziratai. Remény van arra, hogy a költő testvérétől, Oláh Mihálytól megszerezik Oláh Gábor karutal lakásának bútorzatát s azt a berendezendő szobában helyezték el.

A ülés örömmel vette tudomásul a jelentést, majd úgy határozott, hogy az egyik Oláh Gáborról szóló tanulmány különnyomatának kiadását 100 pengővel támogatja.

Csobán Endre főtitkár ezután több javaslatot terjesztett elő. E javaslatok értelmében a Csokonai Kör lépéseket tesz, hogy a Kar-utcat, ahol Debrecen nagy költője lakott és dolgozott, Oláh Gábor nevével nevezék el. Elhatározták továbbá, hogy Oláh Gábor sírlemléket létesítsenek. Az az elgondolás, hogy a költő halálának évfordulóján méltó sírlemlék álljon Oláh Gábor hántja felett a debreceni Köztemetőben. A sírlemlékalap ügyét magáévá tette a képviselőparos dalegylet is, amely elhatározta, hogy ennek javára műsoros estélyt rendez. A műsoros este ünnepe szónokál Csobán Endrét kérélek fel, aki Oláh Gábor költői arcképet fogja megrajzolni. A Kar-utca elnevezésével kapcsolatban egybéként beadvánnyal fordul a városhoz és kéri fogja a polgármestert, hogy járuljon hozzá az új elnevezéshez.

Ezután Oláh Gábor egyik tanulmánykötetének kiadásáról tárgyalt az ülés. Még a költő életében elhatározta a Csokonai Kör, hogy kiadja Oláh Gábor „Szépség és igazság” című tanulmánykötetét, amelyben

Juhász Gyula, Szabó Dezső, Eminescu, Danuzio s.b. írói portréját rajzolta meg Oláh Gábor. Az értékes tanulmánykötet kiadására a város annakidején 1000 pengő hozzájárulást szavazott meg. Most az írás ügy határozott, hogy nihielyt alkalmas lesz az idő, az eredeti tervnek megfelelően adja ki a tanulmánykötetet.

Asztalos Dezső, a tehetséges fiatal író évekket ezélt megálázást kapott, hogy írja meg a Csokonai Kör részletes történetét. Asztalos gondos és lelkiismeretes adatgyűjtés alapján meg is írta művét, amely bemutatja Debrecen város elmúlt évtizedeinek irodalmi munkásságát. Csobán Endre javaslatára a Csokonai Kör úgy határozott, hogy ezt a művet ki is fogják adni.

Az ülés örömmel vette tudomásul az Oláh Gábor kultusszal kapcsolatos bejelentéseket, majd úgy határozott, hogy a debreceni Kölesey-ház megvásárlására megindított akciót tovább kívánja folytatni. Eddig 5000 pengő gyűlt össze erre a célra s ezt az összeget akarják növelni.

Befejezésül Csobán Endre javaslatára úgy határozott, hogy a Csokonai Kör idei közgyűlését március 5-én tartják meg. Ezt megelőzően a közgyűlés előkészítésére választmányi ülést tartanak, amelyre több tagot küldtek ki.

Jótekonycélu leadéltán a MANSZ-ban

A MANSZ Birtokos Asszonyok Csoportja csütörtökön délután Piac-utcaj othonában a Főméltóságú Asszony országos akciója javára jótekonycélu leadéltánt rendezett.

A nagyszámú és előkelő közönség sorában megjelent dr. Nábráczky Béláné, a kultúrszakosztály elnöknője, Gulyás Antalné, dr. Ménes Lajosné, Polgáry Istvánné, Öry Jánosné, dr. Rácz Lajosné, valamint a város gazdálarszadalmának számos il-lusztris tagja.

A családias hangulatú délutánon, melynek teljes bevételét, 400 pengőt teljes egészében az országos akcióra ajánlotta fel a MANSZ, Öry Jánosné, Csobán Károlyné, Boldogh Sándorné, Juhász Lajosné, Polgáry Miklósné, Ménes Andrásné, vitéz Kovács Istvánné, Simon Miklósné, Nyilas Ferenecé és Tóth Ferenecé háziasszonyok működtek közre, de elismerés illeti az egyesület leánytagjait is, akik az izletes tea elkészítésénél segítettek.

Hetvenkétezer pengős tolvajlás Nagybanján

Atti és Rácz kolozsvári építővállalat nagybanjai irodájából ismeretlen teljes egy páncélokazettában örszött 72 ezer pengőt lopott el. Amint a rendőrségi vizsgálóból kiderült, az iroda Atti Adolf lakásának egyik szobájában volt berendezve. Azon a napon, amikor a lopás történt, az egész család mozi-ba ment s a pénz a páncélokazettában, nyitott irodai szekrényben volt elhelyezve.

Moziból hazérkezve a család azonnal észrevette a pénz eltűnését s értesítették a rendőrséget. Az ügyben érélyes nyomozás indult.

A februári petróleum utalványok beváltása

Ertesítli a Közélelmészeti Ügyosztály a város érdekelt lakosságát, hogy a petróleum utalványok 61 és 62 számú szelvényeire az 143. évi február hó-ban összesen 1.5 azaz egy liter és 5 deciliter petróleum vásárolható, a petróleum árusításával megbízott kiskereskedőknel a napi fogyasztói árban. A petróleum utalvány 61-es számú szelvényére 1 (egy) liter, a 62-es számú szelvényre 5 dl. petróleum szolgáltatható ki. A szelvények egyszerre is beválthatók. A petróleum utalványok 61. és 62 számú szelvényét csak a folyó évi február hó 28-ig válthatók be. Az utalvány szelvényeire bármely hatóságilag megláztott petróleum kiskereskedőnél lehet vásárolni.

Polgármester.

Nem szívességet teszel, nem jótékonykods, hanem emberi és magyar kötelességet teljesítesz, amikor a honvéd-családok javára adakozol!

Egy magyar találmány félészázados jubileuma

Budapest, február 4. 1943 február 15-én lesz 50 esztendeje annak, hogy Puskás Tivadar, a világhírű magyar feltaláló találmánya, a Telefonhírmondó megszóllt Budapesten. Ebből az alkalomból a Magyar Telefonhírmondó és Rádió csütörtökön délután a nagy Studióban fogadást rendezett és a sajtó képviselői előtt ismertette Puskás Tivadar életét, a Telefonhírmondó félészázados történetét, a jubileumi napnak ünnepi műsorát, majd vitéz Náray Antal, a Rádió elnöke méltatta Puskás Tivadar talá-

mányát. K. Halász Gyula, a Rádió műsor szerkesztője a magyar rádió műsorát ismertette a február 15-iki jubileumi nappal kapcsolatban. Végül Szabó Bendeguz, a Rádió mérnöke behatóan ismertette Puskás Tivadar munkás életét és találmányait, valamint a Hírmondó történetét. A Rádió vezetősége végül bemutatta a megjelenteknek a Telefonhírmondó helyiségeiben azokat a műszaki értéktárgyakat, amelyekkel a Telefonhírmondó óskorából őriznek.

Törökország politikája egyetlen ország ellen sem nyilvánul

Rajtuk kívül álló okokból csak most adunk hírt arról a találkozóóról, amely a törökországi Adanában játszódott le Churchill és Inonu török államelnök között. A fontosabb táviratokat itt közöljük:

AZ ADANAI ERTEKEZLET CELJA A BÉKE VOLT — IRJA A TÖRÖK SAJTÓ

Istanbul, február 3. (Német TI) A Cumbhuret Inonu államelnöknek Churchill miniszterelnökkel való adanai találkozásával foglalkozva, annak a véleményének ad kifejezést, hogy a találkózónak a világsajtóban előidéztet visszhangja könnyen hamis ítéletekre vezethet. Ezért arra kell törekedni, hogy megmaradjanak a valóságnál. Különösen kiemeli a lap azt a tényt, hogy a török politika irányvonala nemcsak a demokráciák, hanem a tengelyhatalmak is méltányolták, mert rámutat arra, hogy a török politika három és fél év óta nem változtatott irányvonalon és ezért a biztonság tényezője.

A Vakit szerint tévedés volna azt hinni, hogy az adanai megbeszélések megváltoztathatják a török külpolitikát.

A TÖRÖK POLITIKA HÁROM ÉS FEL EVE NEM VÁLTOZOTT

Istanbul, február 3. (Német TI) Az egyik török lap szerint az adanai értekezletnek nagyobb jelentősége van, mint a csabincainak, mert az adanai nem háborús értekezlet volt, hanem a békes megbeszélések sorozata. Az adanai értekezlet résztvevői nem azért jöttek, hogy a háborút új országokra terjesszék ki, hanem hogy a békét biztosítsák és egyetértésre jutottak abban a tekintetben, hogy tekintettel nagy jelentőségére, a török semlegességi politikát közös erővel biztosítani kell. (MTT)

Ankara, február 3. (TP) Az anatóliai hírügynökség jelentésmá éjszaka, hogy Churchill adanai tárgyalásain azt vitatták meg, hogy milyen módon nyúlson Nagybritannia és az USA anyagi segítséget Törökországnak védelmének és biztonságának erősítésére érdekében. A kommuniké megállapítja, hogy Churchill saját óhajára mint a török kormány vendége utazott Törökországba. Adanában Izmet Inonu török köztársasági elnök fogadta az angol csúcsmínisztert. A megbeszéléseken részt vett Izmet Inonu államel-

nök, Szaracsoglu miniszterelnök és Menemencoglu külügyminiszter, nemkülönben számos katonai és más szakértő. Churchill ugyanilyen szakemberek társaságában utazott Törökországba.

SZO SINCOS ARRÓL, HOGY TÖRÖKORSZÁG HÁBORUBA LÉPJEN

Istanbul, február 3. (Német TI) Carper a török sajtó főigazgatója hétfőn, este a török állampárti Adanából történt visszaérkezése után fogadta az amerikai-angol és a szövetségesek táborában levő egyéb sajtóírókat, összesen mintegy 30 tudósítót. A Times tudósítója ez alkalommal feltette a kérdést, vajjon igaz-e néhány hírszolgálati iroda által elterjedt hír, Inonu és Churchill találkozásával kapcsolatban, amely szerint az angol miniszterelnök felszólította Törökországot, lépjen be a háborúba. A török sajtó főigazgatója hangsúlyozza, hogy ez csak az a személyes meggyőződése, azt válaszolta, hogy sem az angol államférfi nem állított fel ilyen követeléseket sem a török kormány nem vállalt ilyen kötelezettséget.

Ankara, február 3. (Német TI) Szerdán megjelent az első nyilvános magyarázat az adanai értekezlettel kapcsolatban az Ulus e. török lapban. A két állam felhasználta az alkalmat, hogy megvizsgálja azoknak a területeknek a helyzetét, amelyek Törökország közvédelmére érdekelve van és ezen a téren teljes megegyezésre jutottak. Egyébként Törökország világos és őszinte politikája egy ország ellen sem irányul. Törökország arra törekszik, hogy a béke és rend tényezője legyen. Adanában hangsúlyozták ezt az álláspontot. Churchill és kísérete rokonszenvét és megértését fejezte ki az ilyen török politika iránt. Ez a török politika újabb sikere gyanú nélkülönkönyvelhető el.

Athén, február 4. (Német TI) Churchill ciprusi látogatásáról kapcsolatban mértékadó görög körök hangsúlyozzák, hogy az angolok valahányszor saját céljaikra akarták felhasználni a görögöket, mindig azt ígérték, hogy Ciprust visszadják Görögországnak. Anglia a mostani háborúban is megismételte ezt a szándékát Ciprusral. Mintha a görög nép feláldozta magát az angolokért, az angolok ismét megteledkeztek minden igéretükkel.

Zsid idős mazó

A debrecen szegze

A cselékek

Igen nagy v

kontra Debr

ra volt, hog

probléma é

de éppen

kinéltel a

és megértés

vé tette ezt

bású és m

és remek r

omelyet Ba

a debrecen

hivatali főn

raceni mun

esztendő

gyűk sorra

tekot a k

kérdésében

AMIKOR

ES TESCO

HÁZTAR

ZOT

Debrecen

neg műkö

hivatali e

ben az é

talakozt h

ban, úgyh

cen vendég

kellert igér

zotakot. B

ből körülb

városunkb

változása,

ben a vilá

hezebb fel

rezeni mun

háztartási

lőség. Bizo

mutokozta

közösölés

hívatali

súlyos fe

amúgyis r

az évek k

hogy mind

jen fel a

jogviszony

ben.

NEUBE

TANA

Egyik s

évek közé

süllyedése

tek kiváló

keadékh

betegsége

kénti fizet

be. Szom

Neuber E

totásos, a

nemibeteg

tsói alk

teny kes

hogy ma

torrtási e

előtti kö

gálatos g

ezonban

mert min

meg ilyer

Pedig az

dést muta

nerlés be

kinéltel a

kalmazott

réttek ga

mozgó m

tek.

KÖTE

VETIT

Már 15

debrecen

főnöke a

telezős

a munkat

val ezé

Zsidók csak 40 évesnél idősebb háztartási alkalmazottakat fogadhatnak fel!

A debreceni munkaközvetítő hivatal főnöke már 1935-ben le- szágozta azokat az irányelveket, amelyek ma is irányadóak a háztartási alkalmazottak fogadásánál.

A cselédkérdés az utóbbi időben igen nagy vitát váltott ki pro és kontra Debrecenben is. Ez pedig arra vall, hogy igen is van cselédkérdés és foglalkozni kell azzal, de éppen kényes voltára való tekintettel a legnagyobb jóindulattal és megértéssel. Különösen időszerű és megfontolt a nagyszabású és minden tekintetben pontos és remek negyedszázados jelentés, amelyet Balla Béla irodai igazgató, a debreceni állami munkaközvetítő hivatal főnöke állított össze a debreceni munkaközvetítő hivatal 25 éves tisztségviselői alkalmából. Vele- gyük sorra a 25 év során tapasztaltakat a háztartási alkalmazottak kérdésében.

AMIKOR BODENBACHBÓL ES TESCHENBŐL KELLETT HÁZTARTÁSI ALKALMAZOTTAT FOGADNI

Debrecenben 1917-ben kezdte meg működését a munkaközvetítő hivatal cselédközvetítő osztálya. Ebben az évben igen nagy hiány mutatkozott háztartási alkalmazottakban, úgyhogy külföldről — Debrecen vendégszeretetére hivatkozva — kellett igényelni háztartási alkalmazottakat. Bodenbachból és Teschenből körülbelül 60 nő érkezett ekkor városunkba. A gazdasági helyzet változása, ingadozása következtében a világháború után egyre nehezebb feladatok elé állította a debreceni munkaközvetítő hivatal a háztartási alkalmazotti munkanélküliséget. Bizonyos káros jelenségek is mutatkoztak ekkor már, amelyek ki- szélesítőleg színtérre a munkaközvetítő hivatalra hárult, s nem egyszer súlyos feladatok elé állították amögény nehéz munkájában. Ezek az évek készítették a hivatal főnökét, hogy mindentalan javaslatokkal lépjen fel a háztartási alkalmazottak jogviszonyának rendezése érdekében.

NEUBER EDE EGYETEMI TANÁR SZOMORU STAFISZTIKÁJA

Egyik súlyos jelenség volt a 30-as évek közepén az erkölcsi színvonal süllyedése. A háztartási alkalmazottak kiválogatottan kerültek a munkaadókhoz s nem egyszer súlyos betegségeket hurcoltak be az egyéb kényes, egészséges családi életbe. Szomorú fényt vet erre dr. Neuber Ede egyetemi tanár kimutatása, amely szerint 1935-ben 299 nembetegségben szenvedő háztartási alkalmazottat kezeltek. Ez a tény készítetté illetékeseket arra, hogy mozgalmat indítsanak a háztartási alkalmazottak elhelyezkedés előtti kötelező hatósági orvosi vizsgálata érdekében. A mozgalom azonban nem vezetett eredményre, mert mind a mai napig nem jelent meg ilyen rendelet, vagy törvény. Pedig az évek során egyre növekedést mutatott a tuberkulózis és veneralis beteg cselédek száma. S tekintettel arra, hogy a háztartási alkalmazottak akkoriban sűrűn cselétek gazdát, a fertőző betegségek mozgó melegágyai és terjesztői lettek.

KÖTELEZŐ MUNKAKÖZVETÍTÉS, NYILVÁNTARTÁS

Már 1935-ben indítványt tett a debreceni munkaközvetítő hivatal főnöke az irányban, hogy tegyék kötelezővé minden faluban, városban a munkaközvetítést. Még néhány évvel ezelőtt, Debrecenben is több

magán cselédközvetítő iroda működött. Az irodák nagyrésze zsidó kézben volt s így felesleges rámutatni, hogy ezek főleg a zsidó háztartások érdekeit tartották szem előtt, nem pedig a háztartási alkalmazottét s sok esetben kiszolgáltatták a cselédeket a zsidó munkaadók önkényének. Ezek az irodák nagyban hozzájárultak a háztartási alkalmazottak erkölcsi színvonalának süllyesztéséhez. Általános örömet keltett tehát az az intézkedés, amely megszüntette működésüket és egyedül a hatósági munkaközvetítést törvényesítette.

Felvetődött a cselédnyilvántartás gondolata is, mégpedig országos viszonylatban. Minden háztartási alkalmazottáról külön kartotékot kell felvenni — hangoztatták. — Ha ez megvan, minden cseléd működését elejétől végig nyomon kísérhetik. Mert ha a háztartási alkalmazott például Szegedről Debrecenbe utazik munkakeresés céljából, a kartotékot Szegedről megküldik a debreceni munkaközvetítő hivatalnak s így tisztában vannak minden háztartási alkalmazott munkateljesít- ményével, osztályozhatják, minősíthetik működésüket.

HÁZTARTÁSI ALKALMAZOTTI TANFOLYAMOT KELL SZERVEZNI!

Alkalmunk volt a háztartási alkalmazotti kérdéssről beszélgetni Balla Bélaival, a debreceni állami munkaközvetítő hivatal főnökével.

— Véleményem szerint minden cselédnek tanfolyamot kellene végezni, mielőtt először munkába állna — mondotta a többi közt. — Csak az jelenkezhetne munkára, aki már előzőleg sikeresen elvégezte a háztartási tanfolyamot. Szükséges lenne a tanfolyam keretében az általános ismereteken kívül megismertetni azokat a jogokat, viszont azokat a kötelezéseket is, amelyek megilletik. Hogy tudjon mihez alkalmazkodni, hogy ne lépjen fel túlzott igényekkel, hogy valóban családtag lehessen. Ezek a tanfolyamok hivatva lennének elsimítani azokat a különbségeket, azokat az ellentéteket, amelyek még most is sajnos fennállanak a munkaadók és munkavállalók között. Megértéssel, szeretettel és kellő figyelemmel kell kezelni ezt a kérdést s csak így lehet teljes sikerre jutni.

KORLÁTOZÁSOK A ZSIDÓ HÁZTARTÁSOKRA VONATKOZÓAN

Felvetettük azt a kérdést is, hogy a zsidó vonatkozásban mutatkozó kilengéseket hogyan lehet megszüntetni. Mert az tagadhatatlan, hogy a zsidóság nagymértékben hozzájárult a háztartási alkalmazottak lezülléséhez, erkölcsi színvonaluk süllyesztéséhez. Mondjuk meg nyíltan, minden kérés nélkül, hogy sok zsidó családnál nemcsak a háztartás körüli teendőket tették kötelességévé a háztartási alkalmazottnak. A magyar falvak legszebb virágzásait sodorták ezek a családok sokszor az erkölcsi fertőbe. Sajnos ez a jelenség még most is megvan, s a zsidó háztartások minden korlátozás nélküli szedhetik áldozatukat a magyar leányok soraiból.

— Ezen a helyzeten csak egy módon lehet segíteni — mondotta Balla Béla irodai igazgató kérdésünkre. — Törvényes intézkedést kell hozni, hogy zsidó családok csak negyven évesnél idősebb háztartási alkalmazottat foglalkoztathassanak. Ezzel meg-

lenne oldva a cselédkérdés legnagyobb és legsúlyosabb problémája. A magunk részéről csak helyeseltetjük ezt az elgondolást. Ezzel az intézkedéssel minden bajnok a gyökérig irtódik ki, s ha megértéssel, jószándékkal közreműködnek mind a munkaadók, mind a háztartási alkalmazottak a további intézkedések meghozatalában, akkor sikeresen meg fogják oldani a magyar életnek ezt az égető kérdését: a cselédkérdést! (Kagyó.)

Öt évre kitiltották Debrecenből, mégis visszajött

Szakál Jolán 22 éves, nádudvari születésű, állásnélküli kiszolgálóleányt nemrégiben öt évre kitiltották Debrecenből. A tiltalom ellenére Szakál Jolán újból visszatért a városba és esavargott. Rendőrközre került, előállították a debreceni rendőrségre, ahol a rendőri büntetőbírósg vonta felelősségre. Úgyében tegnap tartották meg a tárgyalást. Dr. Boczkó Lajos rendőrtanácsos, kihágási bíró a súlyosbító körülmények-re való tekintettel negyvennapra elzárásra ítélte Szakál Jolánt.

FELMENTETTE A TÖRVÉNYSZÉK KUN ANNÁT A LOPÁS VÁDJA ALÓL

A debreceni törvényszéken Kun Anna pécsi leány lopás büntetvével vádolva került dr. Jankovics Jenő tanácselnök egyeshíró elé, mert a vádirat szerint még a múlt évben együtt utazott Semsey cégléti államfőnök feleségével, Semseyné, amíg vasúti jegyét megváltotta, börtöndjét a leányra bízta, de mire visszatért, sem Kun Annát, sem börtöndjét nem találta sehol sem. Kun Anna a most megtartott főtárgyaláson tagadta bűnösségét. Azzal védekezett, hogy a kérdéses napon nem is utazott. Miután a főtárgyaláson Kun Annával szemben nem merült fel semmi bizonyíték, a törvényszék felmentette az ellene emelt vád- és következményei alól.

Apadt-e a tengeri, vagy ellopták?

Venczel Barna józsa lakos a csendőrség feljelentést tett ismeretlen tettes ellen, hogy a kasszinyörgyi gazdaságban levő lezárt göréjából ismeretlen tettes 40—42 mázsa tengerit 700 pengő értékben elloptak. A csendőrség elsősorban a feljelentést tevő gazdálkodót hallgatta ki, aki elmondta, hogy tengeritörés után 510 mázsa tengerit mázsáltak le és helyezték el a görében. Közben két kisebb és egy nagyobb tételt adtak el a tengeriből. A utolsó eladás után neki fel kellett utaznia Budapestre és így egy tanító barátját kért meg, hogy a meglévő tengerit mázsálják le. Távollátásban a mázsálás meg is történt és ekkor állapította meg, hogy a tengeriből 62 mázsa hiányzik. Száradásra 20 mázsát számolt és így meghéltése szerint 42 mázsát elloptak.

A csendőrség a helyszíni szemle során megállapította, hogy a göré dupla lécezésű és két lakattal van ellátva ajtaja. A lécek ép állapotban vannak, úgyhogy onnan betörés útján nem vihették el. A csendőrségnek az a véleménye, hogy a göréből egyetlen zsák tengerit sem loptak el, hanem az a berakástól annyit apadt. A csendőrség ilyen irányban tett jelentést az ügyben a debreceni királyi ügyészségnek.

A nyolcvannégy éves gubásmester példát mutat!

Húszezer pengő jóval felül van már a debreceni iparosság gyűjtése

A debreceni iparosság több, mint egy hete folytatja már gyűjtését az iparosok körében a Kormányzóné segélyakciójára. A gyűjtőbizottság tagjai a legnagyobb lelkesedéssel jártak utcáról-utacára s bekopogtattak minden iparos-családnál... és szíves fogadtatásra is találtak.

Ha a látogatás alkalmával egyesek talán nem tudták teljesen megérteni ezt a mindenekfelet álló nagy célt, úgy most önként vándorolnak az ipartestülethez.

— Keveset adtam, meg akarom pótolni! — állítanak be egymásután s teszik le a pengőket, nem egyszer tízpengőt is, kitől mennyi telik...

Hisszük, hogy majd, mikor véget ér az adakozók nagy seregszemléje, az lesz az eredmény, hogy minden debreceni iparos tehetsége szerint megtette a maga kötelességét! De különösen ki kell most emelnünk két adakozót, akik szintén példát mutatnak.

Nagy József Vendég-utca 56. szám alatti lakos gubásmester lsten segédével már a nyolcvannegyedik évét tapossa. Koránál fogva sem nagyon tudja már gyakorolni iparját, eltekintve attól, hogy bizony a rendkívül viszonyok közepette nyersanyag se valami bővíben van. Es az öreg Nagy József gubásmester még sem akar elmaradni semmi esetben

sem többi iparostársaitól, maga megyen fel az ipartestülethez s lefizeti pengőt.

Es alig lép ki az ajtón, Vizskovits József Botond-utcai lakos bércsapó jelenik meg az ipartestület helyiségében s ő is felajánl tíz pengőt. Pedig ötvenszázalékos hős rakott! De itt is megleszi a maga kötelességét, mintahogy a harctéren is előjárt...

Valóban felemelő jelenetek ezek! Egyébként az iparosság eddigi gyűjtése már jóval felül van a húsz-ezer pengőn! Tegnap délelőtt már 21.200.000 pengőt számoltak össze. De még több gyűjtőív fut és önkéntes pótlásokra is lehet számítani.

A tegnapi nap folyamán az ipartestület gyűjtőívén az alábbi jelentősebb adományokat jegyezték:

Nagy László tímármester és alkalmazottai (Vigkedvő Mihály-u. 53.) 40, özv. Nagy Lajosné tímár (Vigkedvő M-u. 53.) 30, Asztalos Endre kádármester (Erzsébet-u. 36.) 26, Fekete László gépjárató (Hadházi-u. 11) Szabó Mihály hentesmester (Mészáros-utca 38.) fejenként 20, Kazma István csizmadimester (Kút-u. 1.), 17, v. Vásárhelyi Sándor kovácsmester (Erzsébet-u. 17), Tegdes János szabómester (Kélmalam-u. 19), Okros István géplakatos (Honvéd-u. 62.) fejenként 10 pengő.

Háromévi fegyházbüntetésre ítélte a törvényszék egy börtönből megszökött kőművesegédet

A debreceni törvényszék dr. Trássy András tanácselnök elnöklété alatt működő büntetőtanácsa előtt Kenéz Balázs József 31 éves kőművesegéd aki nemrégiben szökött meg a beregszászi királyi ügyészség fogházából, nyolcrendbeli lopás, ötrendbeli közokirathamisítás és kétréndbeli csalás büntetével vádolva került a vádlottak padjára.

A vádirat szerint Kenéz Balázs József egy régebbi büntetését töltötte a beregszászi királyi ügyészség fogházában, ahonnan megszökött és elfogatásának napjára a bűncselekmények egész halmozatát követte el. Többek között Balmazújváros határában a gróf Semsey-féle uradalomban éjszaka 12 és 1 óra között négy hízott sertést akart ellopní, de tettenérték, a sertéseket otthagya, ő pedig elmenekült az éjleple alatt. Sikertelen kísérlete azonban nem csüggesztette. Egy alkalommal Hosszúpályiban egy pár félcipőt loptak s a kezdeti sikeren felbuzdulva nagyobb fába vágta fejszéjét.

Hosszúpályi határában a Sándoros tanyáról hét darab sertést loptak. A loptak sertések mellé fogadott egy hajcsárt és elindultak Debrecen felé. Hajdúbagoson egy sertést eladott 290 pengőért, majd a többi hatot behajította Debrecenben és itt a katonaságnak ajánlotta fel megvétele. A katonaság megszemlélte a sertéseket, de azokat sovány- nak találták és nem vették meg. Kenéz azonban nem esett kétségbe. A sertéseket a hajcsárral együtt Nyír- bátorba irányította, ő pedig vonaton utazott Nyír-bátorba. Itt már régebbi idő óta ismert Kvarra Jánost s annak tudta és beleegyezése nélkül felment a községvárára és Kvarra nevére hat darab sertés részére váltott járlatlevelet. A községi irnok gyanútlanul kiállította a járlatlevelet és kiadta Kenéznek, aki Szilágyi hadapródormester néven mutatkozott be. Kenéz aztán a járlatlevelek birtokában Nyír-bátorban

értékesítette a sertéseket. Egyébként Nyír-bátorban ismerősének elmondta, hogy most már zászlós és karácsonyra hadnagy lesz.

Ezzel azonban még nem fejeződött be Kenéz Balázs József büntelajstroma. Hosszúpályiban a Sándoros tanyán Klein Miklós gazdasági intézőnek úgy mutatkozott be, mint honvédségi bevásárló. Kleinnél 96 birkát és 116 malacot vásárolt meg 6650 pengőért, ugyanakkor a Máriatanyán Benedek Sándor gazdasági intézőt kereste fel, akitől két birkát és 44 birkát vásárolt 3660 pengőért. A két gazdasági intézővel már a köllevelet is megcsinálták, de azoknak azt mondta, hogy pénz nem nincsen nála, hanem telefonál Debrecenbe, hogy sürgősen utalják ki részére a szükséges pénzt. Kenéz ekkor elment a tanyáról és azóta nem látták. A szélhámos szökevény már érezte, hogy meleg alatta a talaj és Mátészalkára utazott. Ott egy állomány ruhát loptak és éppen az egyik vendégülöben mulatozott, amikor a csendőrök felismerték és elfogták.

A most megtartott főtárgyaláson Kenéz Balázs József kőművesegéd töredelmes beismerő vallomást tett. Kihallgatása során elmondta, hogy a beregszászi fogházból történt szökése után már beállt a hideg idő és szakmájában nem tudott semmi- féle munkát vállalni. Pénze nem volt és ezért követte el a bűncselekmények egész sorozatát.

A törvényszék az ügygel kapcsolatban több tanút hallgatott ki, kik valamennyien terhelő vallomást tettek. Közben a királyi ügyész jogtalan címviselet miatt is vádat emelt ellene. A perbeszédék elhangzása után a törvényszék Kenéz Balázs Józsefet nyolcrendbeli lopás, ötrendbeli közokirathamisítás és kétréndbeli csalás büntetésében mondta ki bűnösnek és háromévi fegyházbüntetésre ítélte. A jogtalan címviselet vádjától azonban felmentette. Az ítélet jogerős.

HIREK

A magyar Élet Pártjának hírei

A PARTI KÉPVISELŐI KÖZÜL: Balogh István fogad minden hónap első vasárnap délelőtt 11-12 óráig. A MAGYAR ÉLET PARTJANAK TAPSÁSKÖRE az Arany Bikaszálló felemeltem nyitva minden nap délelőtt 9-1 óráig és délután 3-9 óráig.

HAIJDU VÁRMEGYE MAGYAR ÉLET PARTI VEZETŐSÉGE minden hétfőn és pénteken a főispáni hivatalban délelőtt 9-12 óráig pánasznapot tart, amikor is a kérelmek és panaszok a vármegyei központi MHP titkárnak adhatóak.

GYÓGYSZERTÁRAK EJJELI SZOLGÁLATA

„Aranygyal” Bánó Andor, Piac-utca 50. Telefon: 24-53. — „Reményes” Gódy Lina, Csapó-utca 22. Telefon: 14-21. — „Isteni Gondviselés” Székely Adorján, Petőfi-tér és Telesi utca sarkán, Telefon: 32-81. — „Sas” özv. Mandel J.-né, Halvan-utca 66. Telefon: 11-93.

Magyar hősök

1942 augusztus 6-án honvédeink heves harcokat vívtak Korolóják környékén a nagy túlerőben lévő ellenséggel.

Ebben a küzdelemben tüntette ki magát üfelfeloldozó bátorságával és lendületével Lakatos János tizedes.

Augusztus 6-án a váltakozó jellegű harcokban az ellenség egy erős osztaga bekerítette Lakatos János géppuskás rajját. Lakatos tizedes azonban súlyos helyzetében is szembeállt a támadóival s példás tűzvezetésével sikerült megsemmisítenie a hátát fenyegető bolsevista osztagot.

1942 augusztus 10-étől augusztus 15-ig a Kapanisec-Korolóják-i vasúti hidfő védői között harcolt és szívós bátorsággal vett részt az ellenség folyton megisméltődő elkeseredett támadásainak visszaverésében. Alattasainak lelkesítő példát mutató s megbeszélés után is csak akkor adta át a raja vezetését helyettesének, amikor a helyzetet tisztázták látnak.

Adomány a Kormányzóné akciójára. A honvéd-családok felszámolására indított akcióra a debreceni nyugállományú tisztek főosztálya ötven pengőt adományozott. Az adományt ezúton is nyugtázzuk és rendeltetési helyére eljuttatjuk.

Adomány a Kormányzóné Ötöméltésére segélyakciójára. Cseterás Emanuel, Irinyi-utca 7. szám alatti lakos a Kormányzóné Ötöméltésére segélyakciójára a honvéd-családok megsegítésére 10 pengőt adományozott. Az adományt ezúton nyugtázzuk s kívánt célra juttatjuk.

Kerekes Gyutáné máv. főtanácsos özvegye felkéri azokat a személyeket, akik 1942 augusztus 17-én látták, amint őt a színház előtt egy kerékpáros ütötte, hogy címüket közöljék dr. Szutor Béla ügyvéddel, Deák Ferenc-ut. 10., vagy telefonon 29-92.

Bekormozott arcú betörőbandát ítétek el Kassán. Vezetelműs betörőbandát tett árfalmatlanná a kassai rendőrség Turóczy Géza, Tesmagi József, Pálk János, valamint Kocsis István személyében, akik a közeli Hidasnemeti községben sorozatos lopásokat követtek el. A lefolytatott bizonyítási eljárás után a kassai törvényszék Kocsis Istvánt, a banda fejeit, Turóczy Gézát, Tesmagi Józsefet és Pálk Jánost 1-1 hónapi fegyházbüntetésre ítélte.

A debreceni törvényszék négy napos helyszíni tárgyalást tartott a vámspércsi Hangya üzletvezetőjének ügyében

Dr. Pogány Béla egyeshíró igen érdekes árdragítási ügyben tartott főtárgyalást Vámspércsen. A királyi ügyészség Berzi Bálint, a vámspércsi Hangya üzletvezetője árdragítás büntette miatt emelt vádat, mert a vádirat szerint egy alkalommal a rizskásának kifizetését pengővel, egy másik alkalommal pedig a liszt kilóját 1-2 fillérrel megdrágította.

A helyszíni kizsájtó törvényeségi tárgyalás során Berzi Bálint tagadta bűnösségét és azzal védekezett, hogy egy alkalommal a központtól 150 kilogramm rizskását kapott, de ő a számlát elnézte és azt hitte, hogy csak száz kilót küldtek részére. Csak ennek az elnézésnek köszönhető, hogy amikor kalkulálni kezdett, egy pengővel magasabb áron állapította meg a rizskása kilójának árát. Később ezt a tévedést észrevette és úgy tette jóvá, hogy a községben a kisbíróval kijóhóltatta tévedését és kérte vevőit: menjenek be üzletébe és ő a kü-

lönbözetest visszafizeti. Akik megjelentek nála, kivétel nélkül visszafizette a különbözetet. A lisztárdragítás vádjával kapcsolatban is tagadta bűnösségét, védekezésül azt hozta fel, hogy a központ a lisztet papírzsákokban küldte ki és a papírzsákos árát neki külön kellett megfizetni. Ezért ő is bele kalkulálta az árba, illetve külön felszámította a papírzsákos árát.

A törvényszék négy napon keresztül tartott helyszíni főtárgyalást ebben az ügyben és közel 150 tanút hallgattak ki. A tanúkihallgatások után a vádat képviselő királyi ügyész és a védelem biztosítás kiegészítés elrendelését kérte. A törvényszék a kérelemnek helyt adott s elrendelte a Hangya igazgatójának, Kontsek Sándornak, valamint a közellátási felügyelőség szakértőjének tanúkénti kihallgatását és így a főtárgyalást március elejére napolta el.

Asszonyok verekedéséből súlyos testisértes. Héji Anna rakamazi lakos haragos viszonyban volt Fitos Sándornéval. Nemrég összetalálkoztak, összeveszték, majd a verekedésből hamarosan verekedés lett. Héji Anna puszta kézzel úgy szorította Fitosnét, hogy azt súlyos sérülésekkel kórházba szállították. Héji Anna ellen súlyos testisértes miatt megindult az eljárás.

Szerelmi bánatában felakasztotta magát. Bajor Sándor 21 éves szatmari lakos lakásának gerendájára felakasztotta magát. Mire hozzátartozói ráálltak, már halott volt. A szerencsétlen fiatalember szerelmi bánatában követte el végzetes tettet.

Nagybányai vasúti tolvajokat lepletek le. A nagybányai vasúti állomáson illetékesek észrevették, hogy különböző szállításra feladott holmik élelmiszer, bőr és faanyag ellopott. Nyomozást indítottak s megállapították, hogy az állomáson több vasúti-hírléna működik, akik lopásaikat rendszeresen követték el. Az ügyből kifolyólag Fraknó Lajos nagybányai közművest, Botos György kocsirendezőt, Dankó Pál vasúti alkalmazottat letartóztatták. Rajtuk kívül még 13 gyanúsítottja van a nagybányai vasúti árulopásoknak.

Német hegyivadászok tisztítják az utat a Murman-fronton az únpótlás zavartalanosságának biztosítására

Nyolcnapi eszméletlenség után magához tért Kiss Antal,

— akít saját tamburájával csaknem agyonütöttek

Részletesen beszámoltunk arról, hogy nyolc nappal ezelőtt Hosszúpályi községben Seiber József gazdálkodó lakásán több ember összejött és mulatozásba kezdtek. A mulatozó legények között volt Kiss Antal legény is, aki tamburával szórakoztatva a megjelenteket. Ejjél tájban azonban már olyan emelkedett volt a legények hangulata, hogy valaki felkapta a tamburát és azzal úgy fejbe vágta Kiss Antalt, hogy az menten elvesztette beszédképességét.

Kiss Antalt a községi orvos részérette elsősegélyben, majd miután eszméletlen nem nyerte vissza, beszállították a debreceni sebészeti klinikára. Kiss Antal fejének baloldalán látszott az ütés nyoma. Az orvosok mindent megkíséreltek, de

a legény csak néma maradt. Most nyolc nap után nyerte vissza eszméletét a fiatal legény. Dr. Nyerges Miklós vizsgálóbíró a klinikán kihallgatva s ennek során elmondotta, hogy mulatozás közben vendégül házigazdája saját tamburájával vágta fejbe.

A szerencsétlen fiatalember még mindig dagog és alaposan sejt. Jobb keze pedig meghegült. A súlyos kimenetelű mulatozással kapcsolatban a vizsgálóbíró székfőnyomozást rendelt el annak kiderítésére, hogy végeredményben mégis ki ütötte meg Kiss Antalt, hogy nyolc napig eszméletlenül feküdt, mert a nyomozás eddigi adatai szerint nem Seiber, hanem valaki más ütötte meg.

ELADTA A KÖLCSÖNKAPOTT ASZTALT ÉS AZ ÁRÁT ELMULATTA

Husi Ambrus szabómester, Bíró-utca 4. szám alatti lakos nemrégiben kölcsönadott egy asztalt ismerősének lakodalomra. Az asztalt azonban hiába várta vissza, sőt megtudta, hogy azt eladták a lakodalom után a szibogóban, az árát pedig elitták.

A rendőrség megindította a vizsgálatot az érdekes, lakalmi utómulatozás ügyében.

Jeni kéne nekem haza... Felveszem a kalapot, Elmegyek a Hajdúföldhöz S veszek Bihácsy-lapot!

Megölte gyermekét egy fiatal leányanya. Juhász Erzsébet nyíregyházi lakos újszülött csecsemője meghalt. A gyanus halálesettel kapcsolatban vizsgálat indult, mely megállapította, hogy gyermekgyilkosság büntette fogott fent. Juhász Erzsébet töredelmes vallomásban beismerte tettét s így most gyermekölés büntette miatt eljárás indult ellene.

Vattay Margit tánc- és mozdulatművészeti iskolájában február 5-én diákok részére táncanfolyam kezdődik. Kosuth-utca 11.

Dézsalmáják a debreceni MÁV raktárfőnökség feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettesek ellen, akik megdézsmálják a raktárhelyiséget. Legutóbb több 5 méteres deszkát loptak el. A rendőrség keresi a tolvajokat.

Házasságszédgelésért hathónapi börtön. Elías Béla baktalórántházai gazdálkodó évekig udvarolt menyasszonyának, aki éveken keresztül pénzzel is támogatta. Köben Elías megismerkedett egy másik leánnyal, akiből beleszeretett és feleségül is vette. A menyasszony feljelentése nyomán a nyíregyházi törvényszék házasságszédgelés miatt indított eljárást a legény ellen, aki azzal védekezett, hogy kényszerhelyzetben volt, jelenlegi felesége kis babát várt, s így kénytelen volt a házasságot megkötöni. A törvényszék hathónapi börtönre ítélte.

ÖTVEN NAPI ELZÁRÁSRA ÍTELTEK CSAVARGÁSERT

A debreceni rendőrség, mint rendőri büntetőbíróóság tegnapvonta felelősségre Reinhard Matild 21 éves állás és foglalkozás nélküli leányt, Reinhard Matild néhány nappal ezelőtt Nyíregyházáról jött Debrecenbe, itt nem állott munkába, hanem csavargott. Dr. Boeczó Lajos rendőrtanácsos, kihágást bíró a súlyosbító körülményekre való tekintettel ötvennapra elzárásra ítélte a csavargó leányt.

A sztalingrádió hős német katonáknak szentelti legújabb számát a Magyar Erő képes hetilap. Két oldalon nagy képes riportban mutatja be a Sztalingrádi romjai között lefolyt emberfeletti küzdelmeket. A honvédek arcvonalán most lezajló nagy harcokat ugyancsak kétoldalas nagy képsorozat ismerteti.

Dr. Naményi Gyuláné, Szentendrey Olga gyorsíró, gépirőiskolájában február elején új tanfolyam kezdődik. (Engedély 6475.) Helyesírás tanítás. Különórak. Vidékieknek vasútkedvezmény. Előkészítés vizsgára. Batthyány-utca 1. sz.

Fiaink pilótaképzésére átdozzunk két fillért! Kérjünk repülőbélyeget.

Kétévi fegyházra ítétek a kórház tolvaját. Arany Szabó László kecskeméti lakos a múlt évben az egyik kórházból lepedőket s más ruhaneműket loptat. Több kisebb-nagyobb esztást, lopást követett el még ezután. A kecskeméti törvényszék kétféle lopás és hétrétebeli csalás miatt jogerősen kétévi fegyházra ítélte.

Új tanfolyam kezdődik február elején a Simai gyorsíró, gépirő- és szépíróiskolájában, Piac-utca 73. Előkészítés vizsgára. — Vidékieknek vasúti kedvezmény. Telefon: 22-53. Debrecen tanker. kir. főig. eng. szám: 1359-1942.

Dr. Kürthyne, Mária Magda táncintézetében február 10-én haladók részére tanfolyam kezdődik. Péterfia 30. sz.

Nikotinmérget ivott és meghalt egy cselédeány. Dr. Csákányozszy Ferenc fehérgyarmati tisztiorvos Erdői Emma nevű 21 éves háztartási alkalmazottja valahogyan hozzájutott az éléskamara kulcsához. A leány a kulcs segítségével behatolt a kamarába és nagyobb mennyiségű nikotinmérget ivott. Rövid idő múlva meghalt. Az ügyben nyomozás indult.

1943 február 8, hétfő
Gy...
Megha...
adudvar...
Nagy vesz...
Meghalt Ver...
posztor, a...
lajos igazg...
tervezés es...
Úgy halt me...
neki, észre...
esie fél 10 ó...
leki teremti...
gedélyezett...
Ez a patriar...
nyomlatlanul...
udvari refor...
ségben. Ez a...
dívópontot)...
lendületes h...
udvari gyűlé...
sodalmi élet...
református,)...
az ő tervez...
jön épült me...
ak a kálv...
atiknek forr...
népművelés...
A templom...
horangok sz...
ése, az egy...
lyának bizt...
munka felvé...
dó teljesíté...
t az Als...
Egyházmegy...
egyházi és...
jában egye...
gort a meg...
Nádudvar...
zójával, Pa...
barátság fű...
a három...
munkaközö...
Az ő ide...
séghez, a...
gyalogság...
származás...
népi érdek...
sok, hiteles...
tis stb., sít...
A vezeté...
orsót gyol...
ja a felesé...
jannon vez...
röbbit fön...
pöklendány...
meket vett...
deltől fog...
egyesületi...
mozgalom...
Tormay G...
Asszonyok...
udvari sze...
éveken j...
ben juttat...
minőségű...
nok.
Feleség...
együtt, 8...
közül 4 m...
ress Géze...
ségi tanár...
Berta, aki...
psztor, t...
tanácsbíró...
óvóné és...
Mezőgazd...
kóra,
Veress...
delután f...
mető dísz...
Sándor c...
kor neszt...
igéjét.
SOMOSKI...
Impozá...
lyeztek...
kőn delu...
Bélané s...
kis posta...
ravataloz...
az előkel...
nek sora...
postaigaz...
m. kir...
rát, a d...
igen nag...
mi elők...
Bánáss...
papi seg...
gyászko...
korporát...
A ravi...
tratai ké...
fellegve...

Gyászrovat

Meghalt Veress Géza nádudvari ny. lelkipásztor

Nagy veszteség érte Nádudvart. Meghalt Veress Géza ny. ref. lelkipásztor, a békeszeretet, a jószág, a közös igazság-keresés, a folytonos tervezés és szüntelen építés embere. Ugy halt meg, ahogy élt: feltűnés nélkül, észrevétel nélkül. Február 2-án este fél 10 órakor adta át a jószágát a teremtőjének. Isten 81 évét engedélyezett neki a földi világban. Ez a patriarkai kor nem mult el nyomtalanul. 38 évet töltött a nádudvari református lelkipásztori tisztségben. Ez a közel négy évtizedes tevékenység, ártatlan emelkedést és lendületes haladást jelentett a nádudvari gyülekezet, községi és társadalmi életben. Minden nádudvari református, községi és állami iskola az ő tervezése és irányítása alapján épült meg. Páldaképe volt azoknak a kálvinista lelkipásztoroknak, akiknek forró szívügyük az iskola, a népnevelés.

A templom többszöri javítása, új hangok szerzése, új lelkészalak építése, az egyház pénzügyi egyensúlyának biztosítása, a belmissziói munka felvirágzása nevéhez fűződő teljesítmények. Minni hosszú időn át az Alsó-Szabolcs Hajdúvidéki Egyházmegye tanácsbíró-főjegyzője, egyházi és iskola látogató munkájában egyesíteni tudta a bíráló szigorú a megértő szeretettel. Nádudvar néhai nagynevű főjegyzőjével, Papp Sándorral holtig tartó barátságot fűzte össze, melynek alapja a három évtizedet meghaladó munkaközösség volt.

Az ő idejében épült az új közösgéha, csendőrlaktanya, kaszinó, gyalogjáró, számos út, a nádudvari szennyvíz, vizek szabályozása, népi érdekelt tekintő földparcellázások, híelszövetkezetek, közvilágítás stb., stb.

A vezetőik egyéni és közösségi sorsát gyakran döntően befolyásoló a feleség lelkisége. 1890-ben mint újonnan választott lelkipásztor korábbi főnökeinek, Kálmán Lajos püspökötől vette fel a feladatát. Felesége kezdetől fogva középpontja volt a női egyesületi életnek és a játékosnysági mozgalmaknak. Tormay Cecile és Tormay Géza névű kérésére a Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége nádudvari szervezetét vezette és hosszú éveken át az ott felállított szövedékben juttattak munkaközpontot és jóminőségű árut a község lakosságának.

Feleségével 52 esztendőig éltek együtt, 8 gyermekük született, akik közül 4 ma is életben van. Dr. Veress Géza Debrecen város gazdasági tanácsának és tb. főjegyzője, Bertó, aki Nagy Lajos sárándi lelkipásztor, debreceni egyházmegyei tanácsbíró felesége, Mária okleveles óvónő és Lajos, a Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara segédtitkára.

Veress Géza temetése pénteken délután fél 4 órakor lesz a Köztemető díszravatalozó terméből. Uray Sándor a debreceni lelkipásztori kar nevezte a vizesztales legjéit.

SOMOSKEÖY BELÁNE TEMETÉSE

Impozáns nagy részvét mellett helyezték örök nyugalomra esütörtökön délután somoskeői Somoskeői Beláné született Veress Gizella n. kis. postamesterét. A Köztemető díszravatalozótermét teljesen megtöltötte az előkelő gyászoló közönség, melynek sorában ott láttak a debreceni postai igazgatóság tagjait, a debreceni n. kir. fővámbívatat tiszviselőket, a debreceni postamesteret, és igen nagyszámú katonai és társadalmi előkelőséget. A beszentelést dr. Bárány László prépost végezte nagy papírszékkel. A beszentelés után gyászokcsira helyezték a nehez érekeposzt és a sírhoz kísérték. A ravatalra küldött koszorúk feliratai közül az alábbiakat sikerült feljegyezni:

Ezerhatszázötven kiló liszt a fászkamarában

Leleplezték a fekete listre berendezett pékmeistere

A szármári közigazgatási hatóság bizalmas úton értesült arról, hogy Gulya Béla pékmeistere jegy nélkül szolgált ki kenyert természetesen a hatóságilag megállapított árnál jóval magasabb áron. Hír szerint a pékmeistere egyéb nehezen beszerezhető és jegyre kapható élelmiszereket is árusított hasonló borsos felárral. Így forgalomba hozott fekete úton nagyobb mennyiségű sertésbúst és zsírt.

A rendőri büntetőbíró kiszállt Gulya Béla pékműhelyébe. Először a kenyereket vizsgálta felül és itt is mulasztást észlelt. Gulya Béla 3 napja nem vezette a rakárkönyvet, melybe minden nap köteles bejegyezni a feldolgozott lisztmennyiséget. A felülvizsgáló hatóság hozzávetőleges számolást készített arról, hogy mennyi lisztet kell a péknek még rendelkeznie. A műhelyben valóban meg is találták ezt a lisztmennyiséget, körülbelül 150 kiló egy

seges, 80 kiló rozslisztet és 50 kiló tengerillisztet.

Az udvaron több kamara volt és a pékmeistere készségesen nyitotta ki az egyiket. Fahasóbokon, kiseleztezt házfizszerelesen kívül nem találtak ott semmit.

A hatóság emberi azonban nem adott hitelt a gyanúsított szavainak és a háztulajdonostól érdeklődtek meg a pékmeistere fászkamráját. Kiderült, hogy a megmutatott kamara éppen a háztulajdonosé volt. Utmutatása szerint felszólították tehát Gulya Bétát, hogy egy másik kamaráját nyissan ki. Itt a tüzifa mögé rejtve rakdátok a jtkos rakárára. 33 zsákban 16 és fél mázsa liszt volt elrejtve a kamarában.

A rendőri büntetőbíró azonnal intézkedett a liszt elkobzása iránt. A pékmeistere, aki azzal védekezett, hogy ismeretlen zsidó ember hozta neki az elmúlt héten a lisztet, a rendőrségnek adta át, ahol megindult ellene az eljárás.

Drága jó feleségemnek: Béláné. Edes jó anyáknak és nagymamának: Kiki, Tibor, Janka, Tilla és Buba. Szeretett főnökünknek: Elekka, Margitka, Évike. Öszinte részvételt: M. kir. Fővámbívatat Itstviselőkar. Szeretett jó hugomnak: Veress László és családja. Felejthetetlen testvéremnek és sógoromnak: Ilona és Vince. Öszinte részvételt: A debreceni Postamesternek, Edes jó Gizának szeretettel: Planderné. Igaz szeretettel: Magda. Szeretettel: Sándor és Marika. Szomorú szívvel búcsúzunk el tőled: Ágnes és Jenő. Öszinte részvételt: Az Er-család. Öszinte részvételt: Öry Sándor és családja. Felejthetetlen nagyanyáink: Margit és Zoli. Szeretett nagyanyáink: Bellus és Flóri. Igaz szeretettel: Irma, Károly. Soha el nem múlt szeretettel: Piroška és Gyula. Öszinte szeretettel: özv. Vilárius Sándorné és családja. Mély részvételt: A Markovits-család. Mély részvételt: Dr. Bodnár József és neje. Drága jó Gizikének: Fiók Annus. Öszinte részvételt: Siposs Gábor és neje. Mély részvételt: Bokor Istvánné.

A temetést a Gebauer temetkezési vállalat rendezte.

Demjén Ferenc ref. lelkipásztor 70-ik életévében elhunyt. Temetése szombaton délután fél négy órakor lesz a Köztemető díszravatalozó terméből. Lakás: Vigkedvő Mihály-utca 14. Dankó temetkezés.

Fülöp Mihály 84 éves korában elhunyt. Temetése ma délután fél 3 órakor lesz a Köztemető IV. ravatalozó terméből. Lakás: Tóth-telep III. utca 17. Temetést Bartha vállalata végzi.

A Házfelügyelők Nemzeti és Gazdasági Egyesületének debreceni csoportja vasárnap délelőlt 10 órakor tartja rendes havi LEGO oktató óráját. Az egyesület tisztújító közgyűlése 14-én, délután 3 órakor lesz a Timár-utca 31. számú székházban. Ezt megelőzően délelőlt 10 órakor az egyesület tagjai az egyesület 10 éves évfordulója alkalmából a Kossuth-u. templomban közös istentiszteleten vesznek részt.

Tiltott műtét miatt egyéni börtön. A Sátoraljváhely közelében levő Füzérkajátá községben tiltott műtétet hajtott végre egy odavalló jómódú gazda felesége Mester Istvánné. A műtétbe a szerencsétlen fiatalasszony borzalmas szenvedések közben a kórházban behalt. Mester Istvánnét letartóztatták, majd a most megtartott tárgyaláson a bíróság jogerősen egyéni börtönbüntetésre ítélte.

Hirdetmény. Debrecen sz. kir. város gazdasági ügyosztálya nagyobb mennyiségű alomszalmát keres megvételre. Felkérem azon gazdákat, akiknek eladható szalmájuk van, sziveskedjenek azt a város gazdasági ügyosztályánál (Városháza, félemelet 14. sz.) szoba a hivatalos órák alatt bejelenteni. Gazdasági tanácsnok.

Utca, amelyik tiltakozik a névváltozás ellen

Tiszteljük más meggyőződését! Különösképpen a mai időkben. Azonban gyakran előfordul, hogy nézeteltérés félreértésből és a dolgok nemismeréséből keletkezik.

Igy a Debreceni Újság—Hajdúföld tegnapi számában, a fenti cím alatt megjelent közleményből nem vehető ki eléggé az ok, mely az i. t. aláírókat lépésök megtévesztésére készítette.

A dolog tisztázását célozzák a következő kérdések, melyeket az i. t. aláírók közül a 39-eshez — mert bizony volt ilyen közülük — intéztünk:

Tudja-e még Kedves Bajtárs, hogy az ezred, melynek régi laktanyájára ablaka néz, 150 éves fennállása alatt dícsőségét végigküzdötte Európa majdnem valamennyi nagy csatáján?

Tudja-e, hogy a nagy monarchia 170 gyalogezrede közül különös világszolgálatot elismerésképpen, csak négynek volt olyan zászlója, mint a debreceni 39-eseknek?

Ott volt, Kedves Bajtárs, midőn a Komáromi négynapos nagy tűzkeresztség után hadosztályparancsnokként elvonulva, ez meghaltságának másképpen nem tudott kifejezést adni, miuthogy sapkáját magasan lengetve a „debreceni harminckilenceseket” éllette?

Ott volt Roskócznál, mely után a visszavonuló hadsereg meg tudott végre állni és az ezredet táviratilag két főhadireg és a hadseregparancsnok halmozta el dícsereivel?

Ott volt a három rádióval, a négy számlóki ütközetekben, a 10 doberdói csatában, Karinthában, a Montellón?

Tudja, hogy a Szaláról, még az ötödik év október 30-án is visszaverték a debreceni bakák minden lámadást és könnyekkel szemökben nyugtázták ott a vérel áztatla ormkat?

Hallotta, Kedves Bajtárs, hogy ezredének Ferenc József királyunk már 1915 április 24-én külön köszönetét kifejezte és üdvözlőt küldte hősies magatartásáért, amihez hasonló elismerés alig fordult elő az egész háború folyamán?

Tudja-e, hogy a régi monarchiának a háború végén, közel 400-ra felszaporodott ezrede között csak két dédelgetett alpesi és két bosnyák ezrednek volt több arany világségi éremmel kitüntetett katonája, mint a volt a debreceni 39-es ezrednek?

Tudja-e, hogy közel 10.000 fejfára írhatnák rá, hogy „a debreceni 39-es gyalogezredben hősi halált halt a hazáért és a magyar becsületért”?

De mindenekelőtt tudja-e (mint volt 48-as, vagy Kossuth-párti), hogy 48-ban a 39-es (akkor Dom Miguel ezred az első között állott a nemzeti zászló alá, a sereg díszét képezte és Komárom, Nagysáro, Isaszegh és Budavár visszafoglalása után mindenki tudta, hogy ha Görgey odaszól „Dom Miguel előre!” akkor nagy dolgok fognak történni és biztos a győzelem?

Tudja-e, Kedves Bajtárs, a mindenedvi augusztus 2-i ünnepekből, hogy utcajártól alig 3 km-re, seregünk halszárnyán a debreceni 39-esekből álló 116. zászlóalj állta meg legtovább és legvilágosabb a helyét?

Mind ezekből talán kivétel, hogy — éppen úgy, mint a később felállított 3. honvéd gyalogezrednél — a debreceni „39. gy. e.”-nél (ezt a rövidített címet minden derék postás megérti) kiválóbb, híresebb ezrede állt a régi monarchiának.

Ha pedig az első világháború viharai után a volt Hajnal-soron nem maradt volna egy sem a 39-esekből, és a hősök fiait volna az azok, akik az apák ezredének nevével megöröklétek a felsoroltaknak tekintetbe vételével megmáshatják.

Örök időnkig alig lesz az utcának olyan lakója, aki több megbecsülést szerzett volna a magyaroknak és Debrecennek, mint a 39. gy. e., melynek nevével azt megtisztelték.

Vitéz L. Gy.

— Flaink pilótákiképzésére áldozunk két fillért! Kérjünk repülőbélyeget.

— Flaink pilótákiképzésére áldozunk két fillért! Kérjünk repülőbélyeget.

SZÍNHÁZ

SZÍNHÁZI MŰSOR:

Február 5. péntek: Bolond Árvayné. Tisztviselőest, filléres helyátrakal. 25. előadás!

Február 6. szombat délután: Nines előadás.

Február 6. szombat este: Violetta C. bérlet.

Február 7. vasárnap délután: Violetta. Rendes helyátrak.

Február 7. vasárnap este: Violetta Bérletszünet.

Február 8. hétfő: Kati-Kitty-Katinka. Propaganda munkáelőadás.

Február 9. kedd: Violetta. A bérlet.

Február 10. szerda: Violetta. Heti bérlet.

Február 11. csütörtök: Violetta. B. bérlet.

Február 12. péntek: Kati-Kitty-Katinka. Propaganda munkáelőadás.

— Felszentelték a Ferencsek újvidéki rendházát és kápolnáját. Gyertyaszentelő napján szentelte fel Újvidéki Udvozy-Zadravec István ny. tábori püspök a Ferencs rendházát és kápolnát. Délután a katolikus otthonban ünnepség volt, amelyen az egyház részéről Svraka Ferenc plébános, a város részéről dr. Vitéz Horváth Kázmér h. potármester jelent meg, üdvözölő szavaiiban megemlékezett arról, hogy a múltban ezen a vidéken a „Ferencsek nagy fiait, Kapisztrán János és Tomory Pál harcokk és most is súlyos feladatok várnak a szervezőknek. Udvozy-Zadravec István püspök beszédében hangzott, hogy a világnézetek mai harcában csak krisztusi alapokra helyezkedve lehet építőmunkát végezni.

— Minden hazafias kereskedőnél kaphat repülőbélyeget.

Cigányokat akarják égetni egy baranyai községben. Nagy az izgalom a vókányi cigánysoron. Az történt, hogy Petrovics Mihályhoz és vadházához beállított 8 vókányi lakos azzal az ürüggyel, hogy idegen cigányokat és lopott kukoricát rejtegetnek kunyhójukban. Közülük az egyik meg is fenyegette a cigányokat. Petrovicsék komolyan vették a fenyegetést és nem maradt otthon aludni. Másnap aztán kiderült, hogy a fenyegetést valóban komolyan kellett venni. A hazatérő Petrovicsék kunyhójukat fára nyitva, bútorukat és egyéb holmijukat pedig kiszórvva találták. Az ismeretlen feltettek a padláson tüzet is próbáltak gyújtani, de a szalmaesőve nem kapott bele a tetőzölybe és így a kunyhó nem égett el. A nyomozás megindult.

— Flaink pilótákiképzésére áldozunk két fillért! Kérjünk repülőbélyeget.

Tízezer pengőt találtak egy meggyilkolt erdőőr lakásán. Baranyaváron két elvetemült kovácslegény, Krisztics Ignác és Borjacsek Csetomir meggyilkolta Szeptanovics Miklós 76 éves nyugdíjas erdőőrt. A két legényt a csendőrfőnök elfogta és bekísérte az ügyészség fogházába. Kezdetől fogva az volt a feltevés, hogy a gyilkosok rablási szándékkal végeztek az öreg erdőőrrel, de az áldozat kiáltószava megakadályozta őket abban, hogy rabolhassanak. Ezt a feltevést az áldozat lakásán végzett házkutatás meg is erősítette. Az erdőőr lakásán, az egyik szekrényben 10 ezer pengőt találtak. Amikor a vizsgálóbíró ezt a gyilkosok elé tárta, azok beismerték, hogy ezt a pénzt szerették volna megszerezni.

— Érdekes leletek a Kassán a Lőcsel-házban. Kassáról jelentik: Kassa város híres görögus épületének, a Lőcsel-háznak pincéjében legutóbbi óvóhely építése közben a boltívekbe rejtett három titkos örzőhelyre és egy lépcsőlejáróra bukkantak. A felsőmagyarországi Rákóczi-múzeumba kerültek a rejtkeheklyeken talált 17. századbeli szines, mázas fazekasmunkák, melyek a magyar kerámia történetének felkutatásához igen értékes adatokat szolgáltatnak. Kassa városa a házat 1572-ben vásárolta meg Lőcsétől s abban született Szathmáry György későbbi pécsi püspök és esztergomi érsek. Ettől kezdve évszázadokon mint városi vendéglátó szolgált az épület, amelynek egyik érdekessége az, hogy Bethlen Gábor is ebben a házban tartotta esküvőjét.

IPAROK FORGALMA január 28-tól február 4-ig.

Megszűnt iparok: Lukács József vendéglő és szálloda, Fülöp József vendéglő és szálloda, Halász Izrael Mózes és Halász Bernát korema, Gáspár Géza vendéglő, Harstein Dávid vendéglő, Fisch Herman vendéglő, Révi Ferenc vendéglő, özv. Altmann Hermann vendéglő, Nagy Mihály szobafestő, Radeczki István órák és ékszerész, özv. Róth Izsákné bádógos és teljes ipar.

SPORT

SPORTHURMONDO

Nemzetközi mérkőzésekkel indul a futballszéna. Február 20-án a zürichi Gradjanski Budapesti vendégseregrel és a Kíspeszt csapata lesz az ellenfele, 21-én a Ferencváros költi le a mérkőzést a zürichi együtessel.

A magyar válogatott jégkorong együttes Davosban 3:2 (0:1, 3:0, 0:1) arányban vereséget szenvedett.

A magyar ökölvívó szövetség orvosai egészségügyi okokból Nagyot ököléltre, Szentgyörgyit pedig hat hónapra eltiltotta a versenyzéstől.

Schmidt Gyula testnevelési tanár értesíti a DTE és DEAC férfitornászait, hogy az edzéseket péntektől kezdve délután 5 órai kezdettel tartják a DTE Magoss György-ter 6. sz. alatt levő tornacsarnokában.

Nagy sikert arattak az asztali teniszek Pozsonyban. Most zajlott le Pozsonyban a Duna Kupa asztalitenisz bajnokság, melynek során a magyar versenyzők igen nagy sikert arattak. Ezt bizonyítja az a körülmény is, hogy a kitűzött 45 díjból 36-ot a magyarok hoztak el.

A vidéki jégkorongbajnokságot Kolozsvár nyerte jobb gólaránnyal Marosvásárhely csapata előtt s így Kolozsvár csapata méri össze erejét Budapest bajnokával az országos döntőben.

A Magyar Úszószövetség közgyűlésén dr. Karabórdó Sándor, a debreceni kerület titkára kérte, hogy az ideai vidéki bajnokságot és az úszókonzesszust Debrecenben rendezzék meg.

A DVSC esztendőnkön már a szabadban edzett. A DVSC játékosai esztendőnkön délután Palotás István edző vezetésével már a szabadban tartották edzésüket. Ezt azonban még csak bemelegítésnek lehet ne-

vezni, mert a játékosok a sertsév-sártér körül gyalogoltak és utána 10 percre labdát is kaptak. Valamennyi játékos labdaéhségek látszik és már alig várja, hogy kétkapus edzést tarthassanak. Rövidesen erre is sor kerül.

Adó utmutató

Kereskedők, kisközdák és iparosok részére

Február 5. 48—240 pengő közötti forgalmi- és fényüzésiadó havi átalány vagy egy hatod része lerovandó.

10. 48—240 pengő közötti forgalmi és fényüzésiadó havi átalány egy hatod része bélyegeken lerovandó.

15. Forgalmi- és fényüzési adó 48—240 pengő közötti havi átalány egy hatod része, 240 pengőn feletti havi átalány január hórlól. Kézpénzforgalom után havi fizetőknek január hórlól bevallást kell benyújtani és az összeget be kell fizetni. Kézpénzforgalom után negyed-, fél- és egészévi bevallásra jogosultnak havi előlegeit kell fizetni. Kimenő számlák alapján adozónak január hórlól január bevallást kell benyújtani és a XII 15-én és I. 12-én beadott bevallás fele-fele összegét be kell fizetni. Egyenesadók első negyedévi részlete befizetendő. Egyenesadók évi összegének egy tizenkettedrészét be kell fizetni a havonta fizetőknek. Illetékegyenérték egy-negyedévi részlete befizetendő.

20. 48—240 pengő közötti forgalmi- és fényüzésiadó havi átalány egy hatod része lerovandó. Kimutatás nyújtandó be az előző évben kifizetett nem alkalmazott ügynökök járulékaról.

25. 48—240 pengő közötti forgalmi- és fényüzésiadó egy hatod része lerovandó. Alkalmazottak kereseti- adója, illetményjegyzék kapesán, befizetendő. Talányösszegek megállapított alkalmozotti keresetiadó befizetendő.

28. 48—240 pengő közötti forgalmi- és fényüzésiadó egy hatod része lerovandó. 48 pengőn aluli forgalmi- és fényüzésiadó havi átalány egy 30-ad része naponta bélyegeken lerovandó úgy, hogy a hó végéig teljes összeg lerovatott.

Alkalmazottak bejelentendők, kiknek előző évben 3600 pengőt meghaladó jövedelmük volt. A gazdaságban alkalmazottakat be kell jelenteni. Több lakóhely esetén valamennyi adóhivatalknak be kell jelenteni a jövedelem- és vagyonadó kivéltési helyének megválasztását. Adóvallomás terjesztendő be általános kereseti-, jövedelem- és vagyonadóról. Rögzített adó esetén is vallomás terjesztendő be, ha az adóalap legalább ötven százalékkal emelkedett. A január végéig beadott rögzítés felmondása visszavonható.

Nyitltér

Nagy Mihály Salétrom-utca 8. szám alatti ialmérését átvetttem. Hitelezők három nap alatt jelentkezzenek.

Nagy Ferenc, Gólya-u. 15.

39—1943. ügyszám.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY

A Kontsek Géza Kereskedelmi Rt. debreceni bejegyzett cég megkeresése folytán közhírré teszem, hogy folyó év február hó 5. napján (pénteken) 15 órakor a debreceni MÁV központi raktárépületében levő fővámhivatali ellenzáros raktárhelyiségében közbejöttöm mellett megtartandó nyilvános árverésen 100 láda fagyolt olaszországi citrom 28.000 pengő kikiáltási árral, de szükség esetén azon alul is — lehetőleg egy tételben, de szükség esetén kisebb tételekben is — a vételár, vételi illeték és a vám azonnal kézpénzben való lefizetése ellenében eladó terhére és veszélyére a K.T. 347. § 3. bekezdése alapján a legelőbbit ígérőnek el fog adatni. Debrecen, 1943. évi február hó 4. napján.

Dr. vitéz László Béla kir. közjegyző.

P. H.

Főszerkesztő: Felelős szerkesztő Dr. Nagy Imre Benyovszky Pá.

Kiadja: Alföldi Sajtóvállalat Kft.

Felelt kiadó: Balogh István.

APRÓHIRDETÉSEK

Nyomozó iroda
Janosy magánnyomozó bizalmasan nyomoz és megfigyel Virág utca 21. Telefon 23 78

Beöltendő állás rosnak
Gyakorlott tisztviselőt, aki gépirni tud, azonnalra felvesszük. Jelentkezést a kiadóhivatalba kérünk. St

Beöltendő állás terriannak
Kereszt keres a Hosszú-pályi Uradalom konvencióra. 890

Rádó- és villanyszerelőtanulót és kifutót felvesz
Cseh Lajos és Társa, Piac-utca 56. 898

14—16 éves fiúkat heti fizetéssel és jutalékkal napi két-három órai könnyű munkára felvesszük. Cim a kiadóban

Bulirozott szoba
Különbejárattú kis bútorozott szoba kiadó. Komlócsy-út 15. 742

Ajánlat
Közkatonának extra ruhára posztó érkezett. — Ruháját gyorsan elkészítem. Tegdes, Kálvin-ter 19. 275

Iskolai kézimunkák, pamutok, cernák, előrajzolt áruk nagyválasztékban: Péthő kézimunka - szaküzletben, Szent Anna-u. 10. Harisnyák, kötött kesztyűk.

Eredeti nőkalap modellek valamint alakítást szépen és jutányosan készít: Bézi Gyuláné Sretter Mária, Piac-u. 46. udvarban 895

Használt ruha
Karpaszomános extra öltöny eladó, Tóth Árpád-utca 54. sz. Háztulajdonosnál. 902

Oktaias
Dr. Naményi Gyuláné, Szentendrey Olga gyorsíró- és gépiróskolájában új tanfolyam kezdődik. Beiratkozni állandóan lehet. (Engedély: 6475.) Vidékieknek vasútkedvezmény. Batthány-u. 1. 495

Rádó
Rádót, bármilyen rendszerűt javít, alakít, épít olcsón garanciával, évi zedek gyakorlattal Szabó Lajos műszerész, Csapo-utca 84. telefon: 32 51 Vidékieknek soronkivül: 573

Hangszer
Zongora berbeadó, eredetileg eladó. Kossuth-utca 36. sz. 903

Kereslet
Használt fényképezőgépet és állványt veszek, Berzéki fotoszaküzlet, Ferenc József-út 38. 891

Történelmi, ezüstöt, ékszereket magas napi árral veszek. Takács Sándorné, Piac-utca 58. 901

Kitegelt zseblámpa elemet, anódot, szárazzelemet veszek. Újat régi elemekben adok. Mayer mérnök, Kossuth-u. 13. 884

Eladó föld
Húsz hold fekete föld eladó. Ertekezni: dr. Háló Tibor, József kir. herceg-utca 7. 905

Bútor
Antikgarnitúra, szekrény, modern háló, ebédő konyha, kombinált szekrény, reklámé, fotóelek eladók Kossuth-u. 51. 71

Hálószobák, ebédők kombinált szobák, könyvtárbereendezések Salamon bútorüzletében. Jó minőség, előnvs árak. — Hunyadi-u. 2. alatt 1218

Minek a fényes kárpát, amikor olcsóbban vásárolhat mindenféle lakberezendézi tárgyat udvari bútorüzletben, Piac u. 71 sz. 1968

Eladó ház
Eladó szoba, konyha Szabó Kálmán-utca. Ertekezni lehet 11—2-ig. — Bajdosó-u. 5-c. 899

Különféle
Moslék állandó hordásra eladó, Korona vendéglő, Csapó-utca 17. 892

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat Rt. műintézetének körforgógépén Igazgató: Somogyi Gábor.

A VÉRRONTÓ BŰN

KORREGENY.

írta: DINTER ARTHUR

A kétszázlizezredik német eredeti példány nyomán magyarra fordította Dr. NAGY ZSIGMOND.

Mert: legyünk őszinték: nincs a világon másik olyan ország, ahol a zsidókkal szemben olyan toleránsok volnának, mint Németországban. Építhetünk annyi zsinagógát, amennyit csak akarunk. A magas és legmagasabb uraságok még meg is jelennek a főlavatásukon. De azzal mi nem törődünk! Egészen máshova akarunk mi kilyukodni!

A faj — képviselőivel tehát még nehéz tusáink lesznek! Eppen ezért „muszáj” nekünk az egész német sajtót, a legnagyobb lapot sem véve ki, a kezünkbe kaparítani, hogy megakadályozzuk ennek az elméletnek az elnépszerűsítését! Annak a következménye beláthatatlanok lennének. A „furot teutonikus”-szal nem lehet tréfálni! Azért, higgye el nekem, kedves barátom, hogy most a legkisebb vidéki zuglápocská is fontos! Be kell tömnünk mindent, még a legkisebb egérlyukat is, amin át valami olyan hathatna át a nép közé, ami a mi konceptu-sunkba nem vág bele! Egyebekre nézve mint eddig, úgy ezután is az legyen a főkötelességünk, és törekvésünk, hogy valamennyi hivatás vezető állásaiba a magunk emberét juttassuk be. Ez évről-évre mindegyre jobban sikerül. Némi nehézséget még csak a hadsereg és a tengerészet okoz. De a „keresztség” segítségével ott is szép haladást teszünk. De amíg a tisztis testületek maguk választják meg a bajtársaikat, addig a „keresztség” sem feltétlenül ható eszköz. De kapjuk meg csak Poroszországban az „egyenlő” választójogot, meg a birodalomban a parlamentáris kormányzást: akkor ezzel a „copf”-fal is rövidesen végezni fogunk. Szellemi téren ma már kétségtelenül túlsúlyban vagyunk. Nézzé csak végig egyszer az egyetemi és más főiskolai tanárok névsorát! Hogy az irodalomról, művészetéről és a színházról ne is beszéljünk! És azok a „numerus”-ok, akik ott nem a mi vérünkkel való, már kénytelenek úgy táncolni, ahogy mi fűjük, ha a táncban egyáltalán részt akarnak venni. És táncolnak! Még pedig pompásan! Mi másra valóknak volnának a mi kritikaink? És Berlinben a királyi színházak intendánsán kívül egyetlenegy színházigazgató sincs, aki „metszelen” volna! Tulajdonképpen mégis nagyszerű dolog ez! Hát a színészeink és az énekesaink? Biz’ istók! A zsinagógákban sem vagyunk jobban „magunk közt”, mint a színházakban. Hát még a sok Goethe-, Kleist-, Hebbel-, és Kant-szövevény és egyéb közművelődési egyletek és irodalmi társaságok? Nagyszerűen működik mindez! A kereskedelem magától értetődőleg a miénk! Az ipar, sajnos, csak részben! Némely „nagyságok” ott még csüggenek a túlélt fogalmakon. De hisz ezeknek is lesz még valamikor pénzre szükségük! Nagyon értékes szolgálatot végez érdekünkben az „egyetemes tanító-egyesület” és a közép hivatalnoki rend nem kevésbé kedvező eredménnyel kecsegtet. Itt mindenképp fölött fontos az, hogy a tekintélyt leromboljuk, az „ipsék” önértékét pedig felkorbácsoljuk. Évégből azonban szükségünk van a legutolsó vidéki lapra is! Azért ismétlem: szabad lesz ugy-e bár ezalkalmmal is újra számítanunk önre, nagyon tisztelt barátunk és pártfogónk!? Az „ügylet” „ki fogja magát fizetni!” — arról tessék meggyőződve lenni!

De most már eleget kerepeltem! A masinám már füstölög! Mert a tokját „legfensőbb kezemmel” magamnak kell tisztogatnom több oknál fogva! A földolog azonban az, hogy önt meggyőztem! Azért előre is hálás köszönetemet nyilvánítottam, titkos komiténk nevében is.

Alázatos, tisztelő barátja

dr. Frankfurter Frigyes

VI.

J. Burghamer,

porosz kir. Kereskedelmi Tanácsos.

Dr. Frankfurter Frigyes ügyvéd úrnak

Berlin, W.

Kurfürstendam.

Tisztelt Uram!

Nyugtázván f. hó 16-án kelt becses soralt, kész vagyok „üzletet csinálni”. Minthogy ön az „elfogadványok”-on is keres körülbelül 25 percentet, azt hiszem, egyetértünk, ha ennek a „masemath”-nak az árát kerek 300 ezer márkában állapítjuk meg, amin ön bizonyára még szintén keres 10—15 millét. Más-ként nem megyek bele.

Elszámolási-cheque, a „jótékony-alap számlájára” az említett összeg erejéig ide zárva.

Nagyrabecsüléssel

Burghamer.

* Zsidó kifejezés = „rothadt üzlet”.

(Folyt. köv.)